

DEBRECZEN

Szerkesztőség, Kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XXI. évf. 65. 1944. március 22 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 Ft, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Április 3-ik napján ismét a nyári időszámítás lép hatályba

A délkeleti kérdéscsoport részletes taglalásába a berlini Wilhelmstrasse addig nem bocsátkozik, míg bizonyos fejlődési fokozatok le nem zárultak

Finn kormánynyilatkozat a szovjet fegyverszüneti feltételek elutasításáról

A keleti arcvonal déli részén Kleist vezértábornagy főparancsnoksága alatt véghezvitelt elszakadó mozdulatok nagyjában nyugvópontra jutottak — közli a Német Távíratí Iroda

A nap külpolitikai híryagában közvetlen érdeklődésre tarthat számot a következő berlini MTI-jelenés, mely így hangzik:
„Illétkes német helyről közlik tájékoztatásul: A Délkeleten való erőteljesebb háborús erőfeszítésnek a Wilhelmstrasse szóvivője által egy kérdés nyomán hétfőn érintett ügyét kedden ismét felvetették a külföldi sajtó képviselőinek a birodalmi külügyminiszteriumban tartott sajtóértekezletén. Különböző híresztelésekre való utalással kijelentették, hogy a kérdéscsoport részletes taglalásába nem lehet belemenni, amíg bizonyos fejlődési fokozatok le nem zárultak.”

A finn békekérdésben

A helsinki kormány részéről megtörtént a részletes tájékoztatás. Hivatalos finn jelentést adtak ki ugyanis a szovjet fegyverszüneti feltételek elutasításáról. Helsinki hivatalos nyilatkozat, amely a szovjet fegyverszüneti feltételeket elfogadhatatlannak mondja, részleteiben a következőket tartalmazza:

A finn kormány február 29-én közölte az országgyűléssel a fegyverszüneti feltételeket, amelyeket Paasikivi államtanácsos a stockholmi szovjet követvel kapott és amelyek már korábban nyilvánosságra hoztak.

Ezeknek a feltételeknek elfogadása az előterjesztett formában nem jöhetett szóba, a finn kormány azonban mégsem akarta elutasítani a további tárgyalások lehetőségét.

Ezért az érintkezés folytatását javasolta az országgyűlésnek. Az országgyűlés többsége helyeselte a kormány felfogását.

A szovjet kormánytól közölték, hogy a fegyverszüneti feltételeket behatóan megvizsgálták és azt javasolják, adják meg a lehetőségét a finn kormány arra, hogy saját véleményét nyilváníthassa a feltételekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A szovjet kormány a finn kormány választát teljességgel kiem elégtőnének minősítette.

A válaszban közölte, hogy az átnyújtott fegyverszüneti feltételeket minimális és elemi feltételeknek kell tekinteni és csupán ezek elfogadása után válik lehetségessé, hogy az ellenségeskedés

beszűntetéséről tárgyaljanak. Ugyanakkor pozitív váaszt követelt meghatározott határidőn belül. Linkomies miniszterelnök erre az országgyűlés március 14-i ülésén a finn javaslat, valamint a Moszkvából érkezett válasz ismeretése után megállapította, hogy ilyen körülmények között más lehetőség nincs, min hogy a szovjet követeléseire elutasító választ adjanak.

A Szovjet-Unióhoz intézett válaszában a finn kormány újból hangsúlyozta, milyen szükséges lett volna, hogy a finn országgyűlés pontosabban legyen tájékozva az egyes pontok határozott értelmezéséről, valamint a feltételek tényleges tartalmáról.

Bár a kormány arra törekszik, hogy a békés kapcsolatokat ismét helyreállítsa, mégis nem tartotta lehetségesnek, hogy a nemzet létét mélyen érintő feltételeket előre elfogadja anélkül, hogy bizonyosságot szerzett volna magának ezek tartalma és magyarázata tekintetében — fejeződik be a finn nyilatkozat.

A finn sajtó

Élénken foglalkozik a Szovjet-Unióval lefolyt tárgyalásokról kiadott hivatalos közleményel. A „Helsinki Sanomat” szerint általában mindenki magáévá teszi a finn kormányt az azt követelését, hogy bizonyosságot szerez a szovjet feltételek tartalma és jelentése tekintetében. Az „Uusi Suomi” kijelentette, hogy Finnország állásfoglalása békülékeny volt, amivel szemben a szovjet hajthatatlan maradt. Megállapítja továbbá a lap, hogy Finnország számára lehetséges volt ultimátum-szerű feltételeket elfogadni. Az események nyilván megmondották, hogy a Szovjet-Unió a legcsekélyebb mértékben sem volt hajlandó a béke útjának egyengetésére. A finn nép bizva ügyének tisztaságában, minden jövő megpróbáltatásának aláveti magát. A finnek egyetlen zárt arcvonalban állnak készen továbbra is, hogy megvédelmezzék emberhez méltóan a szabad élethez való jogukat. A „Karjala” című lap kijelenti, hogy a szovjet feltételek elfogadása feltétel nélküli megadást jelentett volna, amivel Finnország úgyszólván öngyilkosságot követett volna el.

A keleti arcvonal

legdélibb részén, a Bug alsó folyásánál — a Német Távíratí Iroda közlő tudósítója szerint — a német elszakadó hadműveletek egyik szakasza véget ért. A tudósító ezeket írja:

A keleti arcvonal déli részén Kleist vezértábornagy főparancsnoksága alatt véghezvitelt elszakadó mozdulatok úgy látszik nagyjában és egészében egyáltalán nyugvópontra jutottak. A szovjet súlyos veszteségei mellett a német elszakadó mozdulatok világgal felvonulásszerű rendben, teljes pontossággal mennek végbe. A németek egész hadianyagukkal vonultak be az elhárító területekre a Bugnál. A Bug középső szakaszán ennek a folyamónak felső folyásáig a német műveletek még teljes mértékben folyomában vannak.

A Német Távíratí Iroda fenti jelentését kiegészíti az „Interim” alábbi tájékoztatása:

„A Bug alsó folyásán a bolsevisták érezhető vereséget szenvedtek, amikor megkísérelték a nikolajevi hídtól elleni előretörést. Szmerinke környékén, amelynek szohammal való elfoglalását a bolsevisák már március 18-án jelentették, újabb heves harcokra került sor, amelyek folyamán a teljesen rombadőlt községet kedden a kora reggeli órákban a német csapatok kiürítették. A bolsevisták kísérletét, hogy Tarnopol és Proszkurov között a hetek óta kemény harcokban is rendületlenül álló záróállásokat megkerüljék, sikerült megállítani. Kovelnél és Kovelről délre a bolsevisták nagy erővel nyugati irányba indulnak meg. Egy kisebb páncélos csoportjaikkal sikerült is Kovel északi részébe behatolni, itt azonban megsemmisítették hat páncélosot.”

A Szovjet és szövetségesei

közötti viszonyról érdekes fejtegetések jelentek meg. Istanbuli jelentés szerint irányadó török politikai körök a Badoglio kormányt a szovjet részéről történt elismerésében egyértelműen újabb bizonyítékát látják annak, hogy a Szovjet-Unió nincs tekintettel az angol és amerikai szövetségeseire. Török megítélés szerint a Szovjet-Unió elsősorban teljesen bizonyosnak látja, az angolok és amerikaiak nincsenek abban a helyzetben,

hogy a szovjet célokat irányuktól elerítsék vagy félrevezessék, ellenkezőleg kénytelenek alkalmazkodni a szovjet tervekhez, Török megfigyelők számára természetesen az kelti a legnagyobb figyelmet, amit a Szovjet-Unió a térről értekezlet óta a földközi-tengeri kérdésben tett. Ilyen a Szovjet-Unió részvétele a szövetségesek földközi-tengeri bizottságban, De Gaulle elismerése, az olasz hajóhad egyharmadrészének átvétele, a földközi-tengeri támaszpontok kötelezése, a Szíriában és Libanonban való oszovjet ténykedések, a szovjet alkotmány megváltoztatása és végül most Badoglio elismerése. Török politikai körökben megállapítják, hogy a szovjet diplomáciai húzásai a földközi-tengeri befolyás biztosítására közvetlenül érintik a török érdekeket, amely szerint a török tengerszorosok megnyitása

melkült a Földközi-tengeren való szovjet terjeszkedés lehetetlen. A valóságokat szem előtt tartó török politika minden tényezői mérlegvet és lehetőleg szilárd magatartást tanúsít mindazokban a kérdésekben, amelyek Délkelet-Európa, a Fekete-tenger, Közép-Kelet és a Földközi-tenger kiterjedt vidékeire szerezpet játszanak. A török politika számára a legutóbbi hónapok sok új helyzetet és új szempontokat hoztak.

Londoni jelentés szerint az egyik angol katolikus folyóirat megállapítása szerint politikai téren megszünt a lépések közötti üteme a szövetségesek között. Sztaín egyre inkább a maga útján jár, mégpedig, mint Badoglio elismerése is mutatja, igen gyakran anélkül, hogy szövetségeseivel előzőleg tanácskozásokba bocsátkoznék.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A gyengébb ellenséges támadások Nikolajevtől északkeletre eredménytelenek maradtak. Az ukrán Bug alsó folyásánál a szovjet hídfőket kitisztogattuk, vagy szűkebbre szorítottuk. Az ukrán Bug középső folyása és a Dny szor közötti beérő tőrésben csak Zmerinkánál voltak hevesebb harcok. Ezek még tartanak. Léni fegyvernemünk erős harci és csatarepülőgétekkel nagy ember- és anyagvesztéseket okozott a Dnyesztéren előrenyomuló bolsevistáknak.

Proszkurov és Tarnopol között ellentámadásaink behatoltak az ellenséges állásokba. Szovjet erőket szétvertünk és egy arcvonalhézagtól lezártunk.

Kremjenc térségében és Kovel mellett fokozódott az ellenséges támadások dühe. Súlyos, változó harcokban 18 ellenséges páncélosot küldtünk, vagy szákmányul ejtettünk és megsemmisítettünk egy szovjet harci csoportot, amely beért Kovelbe.

A Pripjettől délre, Styr és Goryn között meghiúsultak a bolsevisták ismételt támadásai.

A keleti arcvonal többi szakaszáról csak helyi harci tevékenységet jelentenek. A keleti arcvonal északi szakaszának súlyos harcaiban különösen bevált az

502. nehéz páncélos osztag második százada Schiller főhadnagy vezetésével.

A német hídfőállásból csak élénk felderítő és rohamcsapattevékenységet jelentenek. Cassino városában kedden is újabb elővértetek nagy páncélos erővel támogatott ellenséges támadások. A hős védők elhárító tüzeben a helységről északnyugatra körülzártunk egy ellenséges harci csoportot. Az ellenség vesztesége a miénknél sokszorosára teszi ki.

Március 20-án a déli órákban északamerikai bombázókötélkek erős vadászvédelemmel berepültek Délnyugat-Németország fölé és terrorátmadásokat intéztek Mannheim és Ludwigshafen ellen, valamint Majna-Frankfurt külvárosai ellen. Itt, valamint a megszállt nyugati területekre való berepülésekkel és az olaszországi arcvonalon 24 ellenséges gépet megsemmisítettünk.

Fontos tudnivalók!

Gyümölcs-termelők részére részleges utatvány kiadása. — (7)
Hivatalos hírdotmány a toj-feladatok újabb megállapításáról, 5.

TOKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

DEBRECZEN

1944. III. 22.

Néhány ellenséges gép zavaró repüléseket végzett a Ruhr-vidék és Dél-Németország felett.

Egy német hajókíséret biztosító erőt a csatornában elhárították a brit gyorsnaszádok támadása. Egy naszádot felgyújtottunk és egy másikat olyan súlyosan meg-

rongáltunk, hogy elsüllyedésével számolni lehet. Ezzel a Behrens sebhajónagy vezetése alatt álló kötelék néhány nap alatt öt ellenséges gyorsnaszádot süllyesztett el, két további súlyosan megromlalt. A haditengerészet messzhordó ütegei az elmúlt éjjel lövték az angol partokat és ellenséges hajókat a doveri tengerrészen.

Tüzérségi párharc a La Manche-csatornán át

Berlin, március 21. (Interinf): A La Manche-csatornán a Cap Griz Nez mellett hétfőn éjjel 10 óra után újabb párharc kezdődött német és angol messzhordó

ütegek között. Ugyanabban az időtájjban más német messzhordó lövegek tűz alá vettek ellenséges hajókat az angol part közelében. (MTI)

Dowert lötték a német messzhordó ütegek

Berlin, március 21. (Interinf): Hétfőn éjszaka 10 óra tájban a Csatorna parján felállított német és angol messzhordó ütegek tüzelni kezdtek. Német részről csak akkor hagyták abba az

ágyúzást, amikor az angol ütegek elhallgattak. Röviddel 11 óra utánig összesen száznál több nehéz ürméretű gránátot lötték ki Doverre. (MTI)

Legújabb jelentés a keleti harcterről

Berlin, március 21. (Interinf) jelent a keleti arcvonal helyzetéről. A keleti arcvonal északi szakaszán hétfőn egész nap igen heves harcok voltak. A hőmérséklet amely éjszaka 2-3 fokkal süllyedt a fagypontra, nappal általában fagypontra körül mozgott.

A Pejusz-tó jegét látogató nyilasok, a Pszkovi tavat szilárd jégtakaró borítja. A harc események ezen a szakaszon hétfőn a bolsevistáknak Narvától délnyugatra végrehajtott gyengébb támadásaira korlátozódtak. Ezeket a támadásokat mind visszaverték. A középső szakaszon kedden a reggeli órákban heves harcok kezdtek. A bolsevisták déle felé, ahol a bolsevisták ismét erőket vonnak össze meggyújtották a kísérleti folytatására. A déli szakaszon a sáros időjárás

már ismét a végéhez látszik közeledni. A nappali hőmérséklet helyenként plusz tíz fokot is elérte, éjszaka viszont valamivel a fagypontra alá süllyedt.

Nikolajev és a Pripjet közötti teret még mindig a már csaknem három hete dühöngő elhárító esata színhelye.

A Tarnopol-proszkurovi térségben és a Bug alsó folyásánál továbbra is megvédtek a záró állásokat, míg a Bug és a Dnyeszter közötti betámasztási térségben a nap viszonylag nyugodtan eltelt.

Súlyos harcokra került a sor a Pripjet felé, hol az oroszok megakarták kerülni a német záró állásokat, a támadásokat azonban ismét visszaverték. Az ismét hevesen támadt Kovel is szilárdan német kézen van. (MTI)

A délolaszországi harcok

Berlin, március 21. Az itáliai harcokról az Interinf a következőket jelent: Az átmeneti időjárás javulás után hétfőn az itáliai hartereken ismét nagy esőzés állt be. Az események előterében továbbra is a déli arcvonal harcai állottak, ahol az angolok és amerikaiak erős és sok veszteséggel járó támadásaikat folytatják. A támadások továbbra is Cassino keleti és déli része

ellen irányultak. A támadások súlypontjai a németek állásait átmenetileg egy kissé visszavetették, de amikor a támadók utána akartak nyomulni, mindenütt hirtelen erős harc csoportokkal találtak magukat szemben. Cassinótól északnyugatra egy újselálandokból álló gyengébb harc csoportot a német csapatok bekerítették, minden kísérlet csúfjában elfojtottak.

Hull bosszús Badoglio szovjet elismerése miatt

Genf, március 21. (Német TI) Londonból jelentik: Mint a „News Chronicle” washingtoni levelezője jelenti, Hull külügyminiszter világosan kifejezte juttatta egy sajtóértekezleten felhőborodását, amiért Sztalin elismerte a Badoglio-kormányt. Magatartásából világosan látható volt, hogy nemcsak csalódott, hanem bosszús is volt. Hull célzást tett arra, hogy mindazok után a moszkvai ígéretek után legalább meg kellett volna

5t előzőleg kérdező Nem is gondol arra, hogy most egy diplomáciai képviselő kinevezésével hivatalosan szintén elismerje a Badoglio-kormányt új olasz kormányának.

Hull nyilatkozatának igen erős hatása lesz a folytatja az angol levelező. Kijelentései ugyanis éles ellentétben állnak Moszkvából való visszatérése után tett derűlátó kijelentéseivel. (MTI)

Osszeül a bolgár országgyűlés

Szofia, március 21. (MTI) A bolgár országgyűlés március 21-én délután rendes ülésre összeült. Bzsilov miniszterelnököt a bolgár kormányzatának hosszabb kihallgatásán fogadta. A miniszterelnök folyó kormányzati ügyekről tett jelentést.

Szofia, márc. 21. (Német TI) A Dnesz kormánylap Bulgária háborús helyzetét vizsgálva kijelentette, hogy kontinensünknek csaknem minden népét érinti valamilyen formában ez a háború. Bármilyen hosszú ideig tart is a háború, bármilyen alakot is öltön a jövőben és bármilyen áldozatokat követ-

teljen Bulgáriától, a bolgár nép végig ki fog tartani. A bolgár nép, mely önként és kényszer nélkül választotta a szobajöhető politikai döntések között, tudja, hogy mire határozta el magát és tudja, hogy miért lépett be a háborúba. Ha ez előtt 3 évvel előttünk is állt a válasz, most vagy soha, ma a háború végigküzde Bulgáriáért nemcsak a nemzeti becsület kérdése, hanem egyben a lété is. Kétségetlen, hogy mint nép és állam csak akkor maradhatunk fenn, ha a háború végéig kitartunk szilárdan, azon a helyen, amelyet 1941. március 1-én foglaltunk el. (MTI)

A bolgár Asszonyzövetség a világ asszonyaihoz fordul a polgári lakosság bombázása miatt

Szofia, márc. 21. (MTI) A Bolgár Asszony Szövetség hivatalos lapja szembefordul a mai hadvezetés módszerével, amely legítimadással tartalan emberiséget olt ki, polgári lakosokat semmisít meg és évszázados kulturális javakat pusztít el. A földkeresség minden asszonyának kötelessége, hogy a

mai ellenségeskedéseken felül emelkedve, egyöntetűen követelje a polgári lakosság ellen végrehajtott légi támadások megszüntetését. Világ Asszonyai! Erőitek megfeszítésével vigyázzatok diadalra ezt az eszmét kormányaitoknál és az emberiség áldani fog benneteket — fejezi be cikkét a lap.

Pucheu kivégzése előjele a francia polgárháborúnak

Lisszabon, március 21. A „Vos” főszerkesztője Pucheu kivégzése, ben komor előjelet látja annak a polgárháborúnak, amely a háború befejezése után és a szövetségesek győzelme esetén ki fog törni és nemcsak Franciaországra, hanem Európára is kitarjed majd. Már most is, miatt a háború folyik, lappangó polgárháború dúl és ilyen eseményekben nyilvánul meg, mint amilyen Pucheu kivég-

zése. (MTI) Páris, március 21. (Német TI) Pucheu agyonlövésével kapcsolatosan a párisi sajtó rámutat arra, hogy Moszkva uralkodó befolyásra tett szert Észak-Afrikában. A „Petit Parisien” szerint a kivégzés azt jelenti, hogy politikai téren a bolsvisták az urai a francia gyarmatbirodalomnak. Aki nem követi szigorúan Moszkva parancsait, azt agyonölik. (MTI)

A burmai harcok

Tokió, március 21. (Német TI) Burmai harcéri jelentések szerint a japánok bevették Taungzont, ezt a kis határmenti helységet, Fort-White vidékén. A 17. ellenséges hadosztály maradványai súlyos veszteségekkel vonultak vissza a Manipur folyóhoz, ahol megkísérelték, hogy megmentsék magukat a keményen utánuk vonuló japánoktól. A jelentés szerint sok fogoly esett japán kézre. (MTI)

Tokió, március 21. (Német TI) A japán császári főhadiszállás jelentése szerint a japán had-

erők az indiai nemzeti hadsereg egységeivel szoros együttműködésben március 15-én Homabinnál átkeltek a Chindwin folyón és jelenleg a Burma-indiai határ felé nyomulnak előre.

Tokió, március 21. (Német TI) Bose, mint az indiai nemzeti hadsereg főparancsnoka, kedden felhívást intézett az indiai néphez, hogy minden eszközzel vegyen részt a hazája felszabadításáért vívott küzdelemben, amely India keleti határán most megkezdődött. (MTI)

Pilder Mária: Keresztyéneknek vajlujuk magunkat és mégis mennyi pogány félelem van bennünk

Az Egyetemi Református Egyházkerület Nőszövetségének tegnapi délutáni megtartott Bibliáráján Szenes László lelkipásztor imája után Pilder Mária országos nőszövetségi titkár tartott igen érdekes, magasszínvonalú Bibliamagyarázatot: „Legyen meg a Te akaratod, Jézus o mondasának mély értelmét fejtegette. Bevezetésül arról beszélt, hogy a hitelenségnek két-féle magatartása van. Az egyik a hitelenség merészsége, dacossága, lázadása, Isten akaratával való szembehelyezkedés. A második magatartás a rezignáció, a megadás, a hitelenség gyávagsága. Mindkét magatartásra jellemző, hogy Isten ellenességnek érezzük, s azt hisszük, hogy az Ő akaratát számunkra rossz. Ugy a lázadás, mint a harc feladása egyaránt távol áll attól, hogy amit Jézus tanít.

Jézus szavaiból nem a félt, hanem bizó lelkiület csendül ki. Református Keresztyéneknek valljuk magunkat — folytatta — és még is, mennyi pogány félelem van bennünk. Isten nem érezzük igazán Atyánknak s ha keze belenyúl belső vagy külső életünkbe, azonnal megrettenünk. Alapvető, radikális bennünk a pogányság. Egyik nagy gondolkodó szerint az emberben levő pogányságot meg lehet mérni. Anyai pogányság van bennünk, amennyi félelem, mert a pogányság lelke a félelem lélekkel azonos.

Nagyon érdekesen magyarázta meg Pilder Mária, hogy Jézus a kisgyermekeket nem ártatlanságuk miatt állította péld-

daképpül a felnőttek elé, hiszen a kisgyermekben is megvan a bűnök esirái. A gyermekben az a hihetetlenül nagy, megrendíthetetlen hit és bizalom a keletésre méltó, amelyel rábízta magát azokra, akiket szeret. A gyermek szilárdan meg van arról győződve, hogy akit ő szeret, rosszat nem akarhat neki, s ezért az abszolút felelmenélküli bizalom el letkében.

A felnőttek is a gyermekhez hasonló bizalommal félelem nélkül kell élel Isten kezébe helyezni. Azt is fel kell ismernie, hogy azért rendelje magát alá Isten akaratának, mert a saját maga akaratát már megadta. A felnőtt ember ugyanis a gyermekhez hasonlóan állandóan veszélyes dolgokkal szert szakszani. Nem tudja mérlegelni a helyzeteket és sokszor összetöri magát.

A gyermekeink példáján tanuljunk meg, hogy amint ők csak a mi felügyeletünk, a mi akaratunk szerint nőhetnek fel (p. rendes embereké, úgyhogy a mi akaratunk is rossz és csak Isten akaratának teljesítése menthet meg bennünket. El kell következnie az időnek, amikor a legbelsőbb énnel, eslekvően akarjuk és kívánjuk az Isten akaratát. Vallaljuk az Ő akaratát, mely megóv a magunk ostoáa akaratától. Gyermekek keresztyén lelkiülettel akarjunk megmaradni Isten terhelő keze alatt még a legborzostóbb külső események idején is, s akkor Isten csak jól ad, s nekünk csak hálaadásra lesz okunk.

Negyvenötmillió aranytallér a tenger fenekén

Ismeretes, hogy a spanyol hódítók amerikai gyarmataikról milyen kíméletlen harácsolással szedték össze az arany és ezüst kincseket. Az inkább mesés értékű arany, ezüst kincstára átkerült Spanyolországba. Évente indultak a spanyol hadihajók, hogy a gyarmatok kincseit egybehordják. A spanyol kincses gályákról sok szó esik mostanában, sőt részvénytársaság is alakult, melynek célja, megszerezni egy spanyol hajóhad kincseit, melyet 242 esztendővel ezelőtt indítottak útnak, de nem jutott el rendeltetési helyére, mert a legénység a hajókat a vígő kikötőben elsüllyesztette.

Ez a hajóhad a híres „ezüstflotta”, mely felbecsülhetetlen kincseivel vígő város kikötőjében várja, hogy felszínre kerüljön a tenger alól. Az ezüstflotta megakadva kincseivel, hazatérőben volt, amikor kitért a spanyol-angol háború. Az angolokhoz a hol-

landok is csatlakoztak és az egyesült angol-holland hajóhad üldözöbe vette az ezüstflottát. A vitorlások versenye megindult az óceánon és azzal végződött, hogy drága rakományával befutott a vígő kikötőbe az ezüstflotta, de kirakodni nem tudott, mert az ellenséges hajók már a nyakán voltak. A spanyol hajóhad parancsnoka Manuel Velascoy Tejada tengernagy parancsára a hajókat a legénység megfúrta és a kincses gályák elsüllyedtek a tengerben.

A tenger fenekén pihenő kincsek nem hagyták nyugodni az embereket és megindult a kutatás a kincsek után. A régi feljegyzések szerint a hajókon 20-30 millió befizetett adó, a kőbányászott arany és ezüst tömegén kívül még 45 millió aranytallér is volt. A mesés kincsek után először egy Goubert nevű francia érezkedett a tenger alá 1728-ban, majd egy Evans nevű angol

hajós. A két kutatónak sikerült is értékes drágaságokat felszínre hozni. Száz évig nem háborgatta a kincseket senki de 1829-ben egy Dick nevű angol kezdte hozzá a vígő kikötő kincseinek kibányászásához. A spanyol állam, mely jogot formál a kincsekhez, figyeltette az angol kutatásait, de nem tudták megállapítani, hogy milyen eredménnyel dolgozott, mert egy szép napon eltűnt. Dick néhány év múlva nagy bírtokot vásárolt Skóciában és hatalmas palotát építtetett. A 19. században Idras néven alakult részvénytársaság a kincsek felszínre hozatalára, de csak ezüstöt és hajógyúkat tudtak felszínre hozni. A 45 millió aranya tallért nem találták meg.

Az 1934-es esztendőben Duran spanyol mérnök engedélyt kapott a spanyol kormánytól a kincsek felszínre hozására. A munkálatok megindultak, de a spanyol polgár háború miatt félbemaradt a kutatás. A mérnök meghalt a harc-téren, de özvegye 1941-ben újból megkezdte a kutatást a kormány engedélyével. A spanyol nemzeti kormány kikötötte, hogy a kiment kincsek után, növekedő arányban 20-30-50 százalék illeti meg. A vígő kincses gályák kiemelését a második világháború kitörése akadályozta meg.

Roosevelt náthás

Lisszabon, március 21. (MTI) Washingtoni jelentés szerint Roosevelt titkára bejelentette, hogy az elnök náthában szenved és orvosai utasítására nem hagyhatja el a Fehérháiban lévő lakását.

Rövid táviratok

Stockholm, március 21. (Német TI) A londoni Times az Atlanti Chartáról írt vezércikkében azt az álláspontot juttatja kifejezésre, hogy azokat az öhajókat, amelyeket a lakosság Kelet-Európában egyes esetekben megnyilvánított hazafeliról biztonság magasabb érdekének kedvéért figyelmen kívül kell hagyni. Viszont azt a javaslatot tette, hogy vesszék be és alkalmazzák messzemenően a skarpótlás teljesen új alapelvét. (MTI)

Vichy, március 21. (Német TI) Az OFI közlése szerint Felső-Savoyában a francia biztonsági erők a legutóbb végrehajtott nagyarányú tisztogató hadművelet során annyira leküzdötték és visszaszorították a terrorcsoportokat, hogy most már csupán néhány kisebb töredék és ellenállási fészkek kiküszöbölése van hátra. (MTI)

Madrid, március 21. (Német TI) Nelson Rockefeller, az amerikai közeli ügyeket intéző (szak) amerikai hivatal vezetője Costaricában a sajtó képviselője kijelentette, hogy a szövetségesek oldalán álló népeknek még nagy háborús erőfeszítést kell végezniük, mert a szövetségesek még távol állnak a győzlektől. (MTI)

Berlin, március 21. (Német TI) Az egyik német ipartelepen dolgozó és a keleti terülekről való munkások előtt beszédet mondott Malcov volt szovjet ezredes, valamint Antilovszky és Diestkov volt szovjet repülőtest, akik ma a keleti népek önkéntes kötelékeiben harcolnak. A három szónok korábban meggyőződéses kommunista volt, akik közül kettő repülőtest. A Szovjet-Unió hőse kitüntetés: is megkapta, ma elszánt ellensége a bolsevizmusnak és most hazájuknak a bolsevista uralomtól való felszabadításáért küzdenek. A munkásgyűlés hitet tett a bolsevizmus elleni szabadságharc mellett. (MTI)

Berlin, március 20. (TP) Tegnap egy külföldi újságíró azt kérdezte, hogy megfelel-e a valóságnak azok a külföldi híresztelések, amelyek szerint Alexianu, Transisztria volt kor miniszterja külföldre szökött. A Wilhelmstrassen a kérdésre ma azt válaszolták, hogy az értesítés téves, mert Alexianu Romániában tartózkodik.

Szerdán ülést tart a képviselőház

A képviselőház március 22-ike, szerda déli 12 órára hívták össze.

Április 3-án életbe lép a nyári időszámítás

A kereskedelmi és közlekedési miniszter rendeletét adott ki, amelynek értelmében az 1943 október 4. napján hatályba lépett, közép-európai időszámítás 1944 április 3. napján 2 órával megszűnik és helyébe ismét a nyári időszámítás lép.

Ehhez mérten az említett időpont az 1944 április 3. napjának 3 órája lesz. A rendelet április 3-án lép hatályba.

Ne írjon senki névtelen levelet légoltalmi panaszok ügyében

MTI jelenti: Névtelen levelek, amelyek légoltalmi panaszokat tartalmaznak, tömegesen érkeznek a honvédelmi minisztériumba, ahol a legfontosabb és legsürgősebb munkák gyors elintézését hátráltatják. Eppen ezért felkérjük a közönséget, hogy sok esetben bizonyára jo-

gos panaszával forduljon a panasz elintézésére hivatott önkormányzati eljáráshoz, a légoltalmi liga helyi csoport parancsnokságához. Semmi esetre sem írjanak névtelen levelet, mert ezt minden hatóság elintézés nélkül a papirkosárba, vagy tűzbe dobja.

Légoltalmi elsötétítés idején lopott halálra ítélték

A budapesti büntetőtörvényszék rögtönítélő tanácsa kedden déli előtt vonta felelősségre Paul Pál Ferenc 53 éves borbélyegését, aki a vad szerint a légoltalmi elsötétítés ideje alatt egy budapesti textilüzlet kirakatát kirabolta. Paul lopás miatt már többször volt bün-

tetve. A rögtönítélő bíróság előtt azzal védekezett, hogy még az elsötétítés ideje előtt törte be a kirakatot.

A bíróság hűbősnek mondta ki Paul Pál Ferencet elsötétítés ideje alatt elkövetett lopás büntetése és ezért halálra ítélté.

A tömeggyilkos párisi orvost megtalálták — holtan

Genf, március 21. A vichy rádió közlése szerint a párisi rendőrséghez jelentés érkezett, amely szerint Fonaineban mellett megtalálták Petitotnak, a tömeggyil-

kos párisi orvosnak a holttestét.

A hatóságok megtehték az intézkedéseket a jelentés valódiságának ellenőrzésére.

Alapítvány híresztelés több ezer hadifogoly-levelezőlap visszatartásáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről kapott értesülés szerint az utóbbi hetekben több kereslet fűl a magyar Vöröskereszt központi igazgatóságát azzal a panaszal, hogy a Vöröskereszt hadifogoly segíő és tudakozó hivatalához több ezer levelezőlap érkezett szovjetországi hadifogásban levő magyar katonáktól és ezeket a Vöröskereszt önkényesen vissza tartaná.

A hatóság tájékoztatás céljából közli, hogy 1943 májusától 1944 februárig Szovjet-Oroszországból mindössze 156 tiszt és 2189 legénységi állományú hadifogolytől származó levelezőlap érkezett.

Ezeket a címzettnek azonnal szétküldték. A több ezer levelezőlap kitalálásáról terjesztett híresztelés alaptalan. Az illetékesek minden alkalmat megragadnak, hogy a hadifoglyokkal való általános levelezéshez a szovjet kormány hozzájárulását megnyerjék és így hadifoglyaik sorsáról tájékoztatást kapjanak.

Két falut elnyelt a láva

A Vezuv lávaömlése hétfőn este elarasztással jenyegelte San Sebastiano és Masso de Simmura falvakat. A két falu lakosait, akinek száma mintegy 5000, éjjel előtt elköltöztették. Az északi lejtőn fekvő más községek lakosai közül is okán el-

hagyták otthonukat. Burn, március 21. A római rádió kedden ezeket jelentette: Eppen most érkezett hírek szerint San Sebastiano falvát a Vezuvból kiömlő lávafolyam teljesen szétrombolta, Massa Disomma falvát is elnyelte a láva. (MTI).

Epuzsiu-t Marconi legjavesebb játékszere egy tengeri kagyló

1879 decemberében Bologna villanegyedében egy szerzetes a hideg éjszakában egy bársonyruhás fiút talált. A gyermeket a kolostorba vitte. Eppen szent este volt. A kisfiú, aki elmondta, hogy Guglielmo Marconi-nak hívják, sok ajándékot kapott, közülük egy tengeri kagylót is.

— Tedd a füledhez, kislíam, — mondta a szerzetes —, a tenger muzsikál benned! Messzi világozok üzennek általa... De már is megjelentek Guglielmo szülei, gazdag, előkelő emberek s elvitték a fiút, de ezt a kagylót soha ki nem adta a kezéből. 16 évvel később, 1895 nyarán, mikor a sajátmaga által összerakott fészterben immár nem a kagyló hozta Marconi felé a távoli világok üzene-

tét, hanem saját szerkesztésű készüléke, — így szóló köznyelvi kifejezés.

— Nem pihentem, míg a kagylóhoz fűződő emlékemnek megfelelő technikai felkészültségem le nem vezettem. Az eredmény itt van...

Akkor született meg a világ első drótnélküli táviróállomása. Mikor Marconi Poldhu-ból (Anglia, Cornwall grófság) 1901 december 12-én az első drótnélküli táviratot küldte át az Océánon az újfundlandi Signal Hill-be, akkor is kezében szorongatta a kagylót, amelyet végül is Bolognában maradt. Most, — mint híre jön, — egy légi támadás alkalmával megsemmisült.

Marconi 600 szabaddal ajándékozta meg a világot. Ha a kagyló-ajándék elmarad, ki a tudja, eszébe jutott volna-e a fel-falalónak, hogy távoli világok üzenetével foglalkozzék.

Emlékek Kossuth ifjúságáról

Ezekben a napokban, amikor az egész ország meghatott kegyelettel emlékezik meg az 50 évvel ezelőtt elhunyt nagy hősről, nem lesz talán e. d. k. k. len feleleveníteni néhány emléket Kossuth Lajos fiatal éveiről. Azokról az időről, amikor még gondtalan, pezsgővirű diákja volt a sátoraljai helyi piarista gimnáziumnak és a sárospataki kollégiumnak, amikor megkezdte közéleti működését, mint »hítes ügyvéd« és Zemplén vármegye táblabírája. Hegyi József tanár és lapszerkesztő adatai nyomán közöljük ezt a pár emléket.

Monokon még ma is áll az a hatablakos kuria, amelyben Kossuth Lászlónak, az Andrássy-uradalom ügyészének és az olasziskolai postamester leányának: Weber Saroltának fia 1802. szeptember 19-én a napvilágot meglátta. All még a tályai evangélikus templom is, ahol Mayer Mátyás tiszteletes ur megkeresztelte Kossuth Lajosot, sőt meg van még az a kereszttel medence, öntálka és önkancsó is, amelyek a kereszttel szereztek.

Egyéves alig volt Kossuth, amikor szülei Olasziskára költöztek, ahol a nagyapja, Weber András gazdálkodott kis birtokán. A nagyapja a gazdálkodáson kívül postamesterséggel is foglalkozott és 3 bonyolította le a delizsanz-forgalmat Zemplén, Abauj és Szabolcs megyék között. A házat, ahol a csecsemő Kossuth Lajos lakott, még ma is mutogatják Olasziskán.

Kossuth Lajos sátoraljai helyi diákiskolájának idején a piarista gimnázium falában elhelyezett emléktábla jelöli meg és azok a bizonyítványok, amelyekből kiűnik, hogy Kossuth mindig az első tanulók között volt. Azt a házat, ahol diák korában szüleit lakott, sajnos, már lebontották, de áll még és emléktáblával van megjelölve az a ház, amelyben mint ügyvéd és táblabíró élt hosszú éveken át.

Emléktábla jelöli meg Sárospatakon azt a házat, ahol Kossuth jogász korában lakott, a kollégium könyvtárában pedig ott őrzik azt a törzskönyvet, amelyet 1819-ben Horthy István, Kormányzó Urunk nagybátyjával egyidőben írta alá Kossuth Lajos. Sárospatakon a híres Kövy professzor oktatta Kossuthot a jogtudományokra és jogászai képességéről mindig a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg. Kövy professzor azonban nemcsak a jogi elméletekre tanította meg hallgatóit, hanem a jogi gyakorlatba is bevezette őket, mégpedig úgy, hogy megalkototta »Pancs- vármegyét, amelynek ő volt főispánja, a vármegyei tisztségeket pedig a joghallgatók viselték Gyűléseket tartottak amelyeken lefolytak a képzeletbeli vármegye minden ügyét és így készítetté elő tanítványait a gyakorlati jogi életre.

Ebből az időből maradt fenn az alábbi kis történet. Kövy professzor valami sértő kijelentést tett a jogászfutásra, akik erre kivonultak a tereből és három napig nem mentek el a professzor előadásaira. A dolog végül is rendeződött, de Kövy Sándor nem állhatta meg, hogy a vezérszerepet játszó Kossuthot meg ne intse: »Domine Kossuth magából még nagy országharóritó lesz...«

Jogi tanulmányainak elvégzése után Sátoraljai helyben nyitott ügyvédi irodát és 27 éves korában Zemplén vármegye táblabírájává választották. Ebből az időből származik az új helyi evangélikus egyházban örökölt és a sajátkezű beadványa, amelyben azt kéri, hogy »a templomi prédikációkat mindentől az egyedül magyar nyelven tartassák.« A ma is fennálló és nevével viselő kaszinó alapításában tevékeny részt vett, annak jegyzői tiszttel is viselte és az alapszabályokat is ő szerkesztette. Irodalmi munkásságát is új helyi tartózkodása alatt kezdte meg: színdarabokat írt és fordított. Emlékezetes ebből az időből az a felszólalása, amelyet egy meggyógyulésán tartott Vay Miklós követ ellen. Erről a beszédéről Kazinczy Ferenc a következőképpen írta: »Felkele Kos-

suth Lajos, s oly tűzzel, mintha kezében lenne a zendülés szövegének, mint egy dühre gyulladt Catilina, két kezét két csipejére rakván, kőpözegető vakmerőséggel tartá beszédét.«

Szőnoki hatása már ebben az időben olyan nagy volt, hogy az új helyi piactéren tartott beszédével le tudta csillapítani a kolera pusztításai miatt lázongó környékbeli tömeget és jobb belátásra bírta azt. Ebből az időből származik az a megye-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. III. 22.

gyűlési beszéde is, amelyben a sajtószabadságot követelte. »Vegyünk el mindent, csak szabadságot adjanak s nemzelem boldogsága fölött nem esem kétségbe vagy a szabadság elnyomása...«

Ime, egy maroknyi emlék annak az embernek az ifjúságából aki azután lángelkével felgyújtotta nemzetében a szabadság tüzet, hogy örökké lobogó fényével bevilágítsa jövőnk útját!

A szlovák kormány rendelkezései a kiűréssel kapcsolatban

Pozsony, március 21. A szlovák kormány — mint hivatalosan jelentik — a napokban megtegte a szükséges intézkedéseket bizonyos helységek lakosságának kiűrésére. Most csak önkéntes kiűrésről van szó, amelyet az illetékes körök ajánlanak. Minthogy azonban a lakóhely megváltoztatása egyben a közszükségleti cikkek ellátásában is változásokat idéz

elő, a központi közellátási hatóság részletes irányelveket adott ki. Az irányelvek tartalmazzák az eljárás a kiűréssel kapcsolatos közellátási kérdésekben. Azoknak akik március 20-ika után ártettek a költözködési utalványukat, az élelmiszerelosztók március 31-ike után már nem szolgáltathatnak ki árut.

MAGYARORSZÁG ARANYKERTJE

(m) Az utóbbi napokban arról számoltak be a jelentések, hogy az angolok bombavetők a Csallóközre több gyújtóbombát dobáltak és a falvakban némi kárt okoztak.

A Dunán az a legnagyobb szigete Pozsony és Komárom között, tehát olyan hosszán terül el, mintha Nyiregyháza és Püspökiváros között húzódná, legszélesebb részét pedig Hajdúböszörmény és Nyírábrány között helyezhetnők el. Ha a fél Hortobágyot leszámítjuk Hajdú megye területéből, előtűnik áll a sziget nagysága. Főbb a község rajta, mint a mi megyénkben, mert amíg itt Debrecen és a hajdúvárosok leszámításával 19 helység van, a Csallóközben 37 nagyobb községet ismerünk.

Ez a szám azért fontos, mert némileg feltárja előtűnik, hogy miképpen keletkezett a sziget. Ami kor a magyarság megszánta, sőt még 500 év előtt is, tehát úgy Zsigmond meg Mátyás király korában nem egy darabról áll, hanem kisebb-nagyobb szigeteket csoportja volt. A Duna ugyanis amikor dévényi kapun a Márpátok koszorúza mindencébe ért, még nem az a hosszú folyó, aminek ma ismerjük. Ekkor még itt volt a toroklata. Tehermék kavicsot és homokot rakott e helyen le, majd ezen a zátonyon ide-oda kanyargott, kereste, hol talál mélyebb helyeket, ahol lefolyhasson és így szét és szét ága csavargott rajta, mocsarakat, tavakat alkotott s az a két főága, az érsekújvári Duna meg az Óreg Duna közé fogott nagy zátonyt szétfoszlata. Ez a szigetvilág igen megtetszett a honfoglaló magyaroknak, mert egyfelől védelmet nyújtott, másfelől meg jó megállhatásról is gondoskodott. Télen a vizek mellé vonultak és halásztak, nyáron az árvízmentes magasabb helyeket keresték fel, hogy a nedves talajon pompásan nővé fűvetek állataikkal lelegeltesk. Lél és Huba törzse élt először itt. Lélnek a nevé ma is őrzi egyik falunak neve. Az ausburgi csatában sokan elestek, ott maradt maga Lél is, a helyükbe besenyők telepedtek le a szigeten. Bős, Padány, Karesa községek ősi besenyő telepek.

A legelőkn kívül nagy mocsári tölgyesek terjeszkedtek. Tiszásaiakon sokáig hozták a dozaitaikat a Hadurnak őseink. De az erdőségek még azután is kedvelt helyek voltak az ottani lakosoknak, meg királyainknak is. Temérdek volt bennük a vad. Jávorszarvas, vaddisznó, őz, dálnvad, szarvas, hód, vidra, rengeteg vízmadár, többek között köcsög daru, tuzók csabítottá ide vadászatra. Szívesen tartózkodott itt Szent István is, akinek pogánykori nevét Vajkot Vajka község neve őrzi E helység plébániakertjében most is mutogatják azokat a somfákat, amelyet még szent királyunk

ültetett el. Fénykört jelentett a sziget történetében Zsigmond és Mátyás király uralkodása. Mind két királyunk kedvelt vadászterülete a Csallóköz. Aistában voltak a király istállói és az istállómesterek háza. Ebben a korban már nagy gyümölcsösei is voltak a szigetnek, Sokáig ezekből kerültek ki az ország legjobb ízű gyümölcsét, amelyeket bécsben is jó áron vettek meg. Pómpás szőlői is kerestek voltak. A legdrágábbak keltek el még Bécsben. Az innen származó Szüllő család, amelynek egyik utóda megbecsült vezetője volt a cseh megszállás alá került Felvidéknek és értékes tagjai a mai képviselőháznak a szőlőről kapta nevét. A Csallóköz valóban aranykert volt.

Szántóföld azonban nem sok akadt. Hiszen a vizek minduntalan elárasztották a szigeteket és csak a magasabb helyek maradtak szárazon, tehát csupán ezek voltak alkalmasak szántásra. Ezért amikor a lakosság megszapordott növelni kellett a száraz területeket. A Dunával összekötésben álló vizek folyási helyeit gátal elzárták és hosszabb-rövidebb idő alatt kiszáradt. A szigeteket összefortak és a sok apró szigetből nagy összefüggő darab lett. De még nem régen negyeddél százza teték a szigetek számát. Pontosán nem lehet megállapítani, hogy mennyi van belőlük, mert elég egy megakadt falörzs, vagy elmerült csónak, hogy új sziget képződjön.

Tiszta rendes falvak, buza és egyéb szántóföldek, puszták, legelők, jegenyefákkal szegélyezett utak éppen olyan barátságos, megnyugtató tájképet tárnak előnk, mint Alföldünk. Tulnyomóan magyar lakóinak ősei valamikor királyaink katonái voltak. IV. László királyunk az Ottokár cseh király elleni harcban tanusított vitézségükért tömegesen nemesítette őket. Kukkoknak hívták ezeket a kismeseket. A csehek nem ezért az emlékért követelték maguknak a Csallóköz. Erre nem lehetek nagyon büszkék. A sziget termékenységére, még inkább azonban a Duna csábitotta őket. Elcseszesítéére sok telepet hoztak ide. Ma azonban újra csak magyar a lakosság, mert a telepek hazaköltöztek. Az érsekújvári Duna vize is lassanként elfogy és pár száz év múlva a Csallóköz összeforr a Kisalföld északi részével a Mátyusfölddel.

Háromszázötven mázsa haj várja, hogy ruhaszövet legyen belőle. Az emberi hajból műrost kenderkőc hozzáadásával ruhaszövet lehet előállítani. A Magyarország egész területén folyó gyűjtés eredményeként 50 mázsa emberi haj gyűjtésére kerül feldolgozásra kerül.

Érdekes szokások a kínai családokban

Kínában nincs rossz anyós.

A keleti országokról — különösen amelyek évezredekig elzartak voltak a nyugati utazók elől, — sokáig nagyon különféle vélemények keringtek. A kínaiak életét most már eléggé ismerjük, sok utazón kívül maguk a kínai irók is feltárták előttünk érdekes szokásaikat, jellemvonásaikat. Sok szép és számunkra is tanulságos vonást rajzoltak a kínaiak családi életéről, annak bensőségei voltáról.

A kínai atya a családban élet és halál ura. De éppen azért mert ilyen hatalma van, törvényadta fensőbbiségének tudatában mélyszéles szeretettel kormányozza övét és ha szigorú is hozzájuk, javukat szolgálja, Tréfásan azt szokták mondani, hogy szigorú az atyát, a kedves az anyát jelenti a kínai családban.

A gyermekszületésnek lelki alapja van, hasonlóképpen az állatok iránti szeretetnek is. Érdekes, hogy Kínában sem gyermekváltó liga sem állatvédő egyesület nincs, egyszerűen uniókat, mert szükségük van. A kínai mesék feltárják, hogy a gyermek nem a szülő szigorúsága miatt sir, hanem azért, mert már olyan nagyra megnőtt hogy a szülője többé nem verheti meg.

A fiú gyermeket a kínaiak többre becsülik, mint a legtöbb európai.

Nincs olyan rabló, mint nálunk egy családra — mondja a kínai példabeszéd.

Pénzesztől jóságosnak is nevezik a leánykat, de azért ha jó ezer aranyának is becsülik.

Azok a régi hitesztelések a mesék birodalmába tartoznak, hogy a kínai családok a leány gyermekek közül sokat megöltek. Az biztos, hogy bár többségben fiúk születtek, mégis annyi volt a nő Kínában, hogy egy férfi több feleséget is vehet magának. Családokban érdekes szokás, hogy a lányokat gyermekkoruk eljövésétől kezdve más családokba elhelyezhetik vagy pénztől jó helyekre eladhatják; eselődnek. Persze ez a családok sem olyan mint nálunk, mert hiszen a leány gazdája köteles a megvett leány férjhezadásáról is gondoskodni.

A családi élet szilárdabb alapon áll mint Európában. Ezt úgy érték el, hogy a kínai házastársak között a vallás csaknem lehetetlen. Persze ott is megéssik, hogy az asszony ott hagyja az urát, de a férj, ha akarja törvényerővel visszaveheti. Nem hagyható figyelmen kívül az a kínai szokás, hogy az asszony a férjével szemben a közvélemény védi meg a legerősebben. A rokonok bosszút állnak a férjen, ha ez rosszul bánik a feleségével. Ezt a férj bölcsen tudja és éppen ezért igyekszik kerülni azt a helyzetet, hogy családi botrány miatt mások ítélete alá essen. Ugyancsak ez az erős közvélemény védi meg a nevet az anyós ellen. Ha a megbánott meny öngyilkosságot követ el, ezzel a vétkes anyóst olyan bajba hozza, amelyből csak súlyos pénzbírság vagy más szigorú büntetés árán menekülhet meg, de a közmegegyezés így is el kell szerződnie holta napjáig.

A kínai törvény azt mondja, ha az asszony gyermektelen, ha rossz, férje szület megveti, ha saját családja számára lop, ha zsörtölődő, vagy féltékeny, sőt, ha leprás beteg, akkor a férjétől el lehet választani. Az ilyen esetek azonban nagyon ritkák. Semmiképpen sem választható el az asszony a férjétől, ha részben az urának guásában, ha férj gazdaságában segítette és ha nincs oltalma, ahova elmehessen, ha férjét elhagyja.

A kínai nő sokkal jobb, mint általában mondják, sőt a kínai törvény is jobbnak tartja a férjénél. A nőt nem szabad büntetésből bambusszal ütni, de meg börtönbe is csak a leg súlyosabb bűnök elkövetői kerülnek.

Az enyhítő körülmények igen

nyomatékosan, ami a kínai törvény szelidségét bizonyítja. Minden büntetéssel szemben vedelmül hozzák fel, ha a vétkes, nő, gyermek vagy agyastán, ha csebez vagy rongyos volt, vagy ha valami sérelem érte, mikor bűnét elkövette.

Az általános kínai felfogás nem tartja kívánatosnak, hogy az özvegy újra férjhez menjen, de nem is tiltja. Azt tartják még mindig jobb, ha özvegy megy férjhez, mintha kormányavestelt szájka lesz belőle.

Nem volt szerencsése az asszonyokkal

A debreceni ítélőtábla elé kerül egy ungvári iparos, akit két rosszul sikerült nősülésért harmadszor ítélték el, a harmadik, sikerült házasságát pedig törvénytelenítették.

Egy ungvári iparos 23 évvel ezelőtt, 26 éves korában a szlovák megszállás alatt lévő Vínna községben a gör. katolikus lelkész előtt házasságot kötött. F. Annával, aki előtt elhallgaltta azt, hogy már hároméves nős ember.

Az iparos ugyanis még 1918. májusában nősült meg G. Máriával, akitől nem vált el törvényesen. Erről azonban nem beszél az iparos, sőt nőtlenség mondogta magát. 1921. decemberében harmadszor is megnősült anélkül, hogy előző két feleségétől elvált volna. L. Máriával vezetett akkor az ungvári anyakönyvvezető elé, azóta vele él. 3 gyermeke van, a legidősebb 22 éves. Első feleségének két gyermeke született; az egyik még él.

Az ungvári törvényszék a főjegyválasztás kettős házasság büntetvével vádolt iparos azt adta elő, hogy első feleségével csak rövid ideig élt együtt, házasságkötésük után pár nap múlva elváltak, persze nem törvényesen, mert az asszony nem akart mellette maradni. Annak idején az Erdarmai lelkész útján is főlészoltotta fiatal feleségét, hogy térjen vissza hozzá, az asszony azonban a lelkésznek is elutasító választ adott. Erre elutazott Csehországba munkát

A családi életük nagyon szép és tökéletességének ékes bizonyossága az hogy még az anyósok kellemetlenségén is segíteni tudnak. Kínában a rossz anyós majdnem ismeretlen fogalom.

A legszebb és követésre legméltyóbb kínai lelki tulajdonság az, hogy az öregeket a legnagyobb szeretettel és tiszteléssel veszik körül. A családban a legnagyobb tekintély az öreg anyja, de a közzelfogás is ezt tartja. A nőtisztélet és a nő megbecsülése különben igen fejlett náluk. Erről a régi szállóige ezt mondja:

— Az ember tudja, de az asszony jobban tudja.

vállalni és ott ismerkedett meg F. Annával. Második feleségével sem volt szerencsése, ezért az esküvő után harmadik napon otthagya. Ezután ismerkedett meg L. Máriával, jelenlegi feleségével, akivel példás boldog családi életet él. Azt állította a vádolt iparos, hogy ő már a cseh uralom idején megbűnhődött bűneit.

A törvényszék azt állapította meg, hogy 1921-ben F. Annával — a lány félrevezetésével kötött házasságáért még nem lett elítélve. Ezért a bíróság a 2. számú házasságkötésért 3 havi fogságra ítélte az öregeket iparost.

Az elítelt, fellebbezést jelentett be azzal az indokkal, hogy ő nem hajlandó a kettős házasságért duplán büntülni. Így az érdekes esetet majd a debreceni ítélőtábla is foglalkozik. A most már 50 éves iparos tragédiájához tartozik az is, hogy 1. számú felesége följelentése folytán érvénytelenítették 3-ik házasságkötését, úgyhogy bár már 1921. december óta együtt él a ma már 44. éves L. Máriával s három gyermeket neveltek fel, vadházasoknak minősítik őket, a férj nevét a bíróság döntése szerint csak az első feleség viselheti törvényesen.

Utazás előtt célszerű a pályaudvaron tájékozódni

Az elmúlt nap folyamán többen fordultak szerkesztőségünkhez felvilágosításért a vonatok indulásáról és érkezéséről illetőleg s kérték, hogy közöljük azok idejét.

A mai körülmények között erre nincsen mód. Illetékes helyen azt ajánlják az utazó közönségnek, hogy utazás előtt személyesen, vagy telefonon érdeklődjön a MÁV pályaudvaron, hol esetről esetre adják meg a felvilágosítást.

Egyhónapi fogház az egypengős szivarért

Szeged, március 21. Kamarás Lajos dr. rendőrtanácsos, a szegedi rendőrség büntető osztályának főnöke a múlt év július 13-án a SZUE újszegedi sportuszodájában strandolt. Közben elfogyott a szivarja és a strandvendéglőben akart füstölínálót vásárolni. A vendéglőtől Kuba szivart kért és Bäder József vendéglős eljéle tette a kívánt szivarokat. Mikor fizetésre került a sor, Bäder a 44 filléres szivarért szemrebbenés nélkül 1 pengőt kért. Mikor a rendőrtanácsos újból megkérdezte az árat, Bäder, aki furdruhában nem ismerte fel, kivel áll szemben, megegyezően megmondotta, hogy a négy szivar négy pengőbe kerül.

Kamarás feljelentette az árdragító vendéglőt, aki kihallgatása alkalmával azzal védekezett, Pintérné trafikjából vette a szivarokat 40 filléresvonaladói ár helyett 96 fillérért, tehát ő nem kerestett többet a darabonként megengedett 4 filléres haszonnál. Ezzel védekezett a most megtartott bírósági tárgyaláson is, de védekezését nem fogadták el és árdragításért egy hónapi fogházbüntetésre ítélték. Pintér Pálné kéthónapi fogházbüntetést kapott. Az ítélet nem ígérős.

Sárdy János, a hőgyek kedvence

Csodálatosan zengő hangja és kedves, közvetlen modora tette a legnépszerűbb magyar filmdalénekes Sárdy Jánost, akit egy kellemes hangú és külsőre is megköltönt Sárdy János szerű fiatalember fog megszemélyesíteni az egyetemi hallgatók kívánságára, versenypárodájában szombaton és vasárnap este az Arany Bika díszteremben. Sárdy János mellett a legnevesebb magyar színészeket fogják megszólaltatni az egyetemi színtárszó csoport tagjai. Karády Katalin, Simor Erzsébet, Barabás Sári, Latabár Kálmán, Pethes Sándor, dr. Legényi József, a pécsi öreg diákok stb. imitátorai lépnek színpadra az érdekesnek ígérkező hangversenypárodáján, melyre jegyek elővételben az Arany Bika hallgatókaphatnak déli 12 és 2 óra között.

Halálos szerencsétlenséget okozott a kikapart dugó

Nagybánya, március 21. Morár Gábor kerékesoroszfalvi lakos, akinek italmérséi engedélye van néhány nappal ezelőtt 40 liter szeszestalt vitt haza a lakására. Éjszaka Morárék arra ébredtek, hogy az egyik nagy szeszestalt dugója erős durranással kikapart az üvegből. — Morárné elő gyufával ment ki, hogy megnézzék, mi történt. A gyufa lángjától a szesz fellobbant és meggyújtotta a szobában lévő hordó szilviumot is. Morárné ruhája lángot fogott, mégis sikerült a pénzével és értékeit tartalmazó kis ládával kiszaladnia az udvarra. A házigazda, aki 8 éves fiát ki akarta menteni, gyermekével a karján elesett a már nem volt ideje, hogy az égő szobából kimeneküljön. Mind a ketten szénén étek.

A barlanglakó

Írta: BIBÓ LAJOS.

Ódon, helyesebben Simay utcácaseprő volt, míg közpályán működött. Simay Edvard egyik nagyobb városunkban fejtett ki komoly hasznos utcaseprői tevékenységet. A hivatal nem volt nehez és általában nem járt nagyobb felelősséggel, mint amennyit minden foglalkozási ág joggal megkíván a maga emberétől. Edvard meglehetősen és boldognak érezte magát ebben az igénytelen közéleti működésben. Szép napon ezután derült egből lecsapott a mennykő. Rokon jelent meg Edvard lakásán és közölte vele, meghalt egy atyafiuk, aki százezer pengő hagyott Edvardra. Az utcaseprő elsápadt és hideglelős reményében nem tudta megváltani ezt a rettenetes örömhírt. Valamint azért bebezogott, megvárta, amíg a rokon látogatott, akkor fejére csapta a kalapját, még egyszer, mintegy búcsúzóul körülnézett szegényes lakásában, azután még mindig reszkette és kábultan nekivágott a városnak.

Másnap ismét keresték, de lakását őrsen találták. Edvard eltűnt és hiába kutatták, végérvényesen és örökre nyoma vesztett.

Öt év telt el és a százezer pengő örökség érintetlenül és fölhasználatlanul pihent valamelyik bank páncélszekrényében. A pénz sem szereti a telenségét, a rokonokat is izgatta Edvard eltűnése és így történt, hogy öt esztendő háza után végre fölünscipték az elbűnösöt utcaseprőt.

A boldogtalan kétségbeesésében habozás nélkül leleplezte magát Kijelentette annak idején a pénz elől szökött meg. A hatalmas örökség annyira megteremtette, hogy otthagya nyugalmas utcaseprői állását és azóta csavargásból élt. Lázás kapacitálás kezdődött, de Edvard hallani sem akart arról, hogy tekintélyes örökségét felvegye és márol-holnapra átalakuljon gazdag emberré. Nem

kell a pénz, — mondotta, nem vállalja a vagyonnal járó súlyos felelősséget és nincs az az öszszeg amiért szabadságot feladna, mert a pénz csak gondol, meg boldogtalanságot okoz és megváltoztatja jellemét, amellyel eddig meg volt elégedve.

Edvard úrból — szerintünk — az ősi őszton ütközött ki, amikor a társadalmi lét kötelező formái alól kivonta magát. A váratlan örökség számára csupán azt a bizonyos történelmi pillanatot jelentette, amely egyszer minden ember életében jelentkezik és amelynek szolgálatában a teremtés legősibb törvényeinek engedünk.

Edvard tehát, amikor elbűnösöt, tulajdonképpen letette elemi parancsainak engedelmeskedett. Nem állhatott az értelmiségnek azon a fokon, amelyen hibátlanul működhet volna a szegénység előnyeiről és a gazdagság hátrányairól, mert ebben az esetben minden körülmények között módor talált volna az ötvényszázalékos kiegyezésre. Edvard fölértette annak a roppant felelősségnek a súlyát, amellyel a vagyon és az azzal járó kötelezettség a közösség tagját terheli és köti.

Valószínűnek tetszik, hogy tavasszal gyakran ült a folyó partján, nézve a tavavonuló felhőket, amelyek az ismeretlenből jöttek, hogy tovább szálljanak az ismeretlenbe; tekintettel nemán remegve és kimondhatatlanul nyugtalanító vagyakozással fürkészte a messzeséget, ahonnan hívó hangok esendűtek fel feleje.

Az örökség fölpatantotta lelkében a bezárt ajtót s ezen az ajtón kilepet az a Simay, aki ezelőtt harminnemillió évvel született és kóbaltával a kezében, kilépve a rengeteg sűrűjéből, egy szikrázó hajjalon, és haborgó elszántsággal megindult a távolban füstölögő hegyek felé.

Közérdekű levél

Tisztelt Főszerkesztő úr! Engedje meg, hogy lapja nagy nyilvánosságban kereszttől adjunk hangot sérelmünknek. Mi, egyetemi hallgatók Debrecen reprezentatív labdarugócsapatának, a DVSC-nek lelkes szurkolói vagyunk, vasárnapok-vasárnapra ott voltunk az ősszel a Diószegi-úton, s leszünk tavasszal is, hogy buzdítsuk kedvence csapatunkat, a DVSC vezetősege ezt mégis azzal hálálja meg, hogy semmiféle kedvezményt a mérkőzés belepőgyeiből nekünk nem nyújt, s a diákjegyvel sem enged be bennünket. A régi időkben futballmérkőzésekre egyetemi hallgatók is bemehettek a diákjeggyel, Arra a kifogásra, hogy mi már nem számítanánk diáknak, utalunk a mozik példájára, ahol diákjeggyel látogathatjuk az előadásokat s a villamos példájára, ahol tanuló bérlettel utazunk. Elvárjuk a DVSC-től is, hogy azért az erkölcsi támogatásért, amelyet sokszáz egyetemi hallgató szurkoló nyújt, a diákjeggyel ránk való kiterjesztésével, vagy más fajta kedvezmény nyújtásával fizessen meg.

Tisztelettel: Több egyetemi hallgató.

Hozzászólás „Mi lesz a vádított családjával” című cikkhez

A „Debrecen” egyik múlt számában „Mi lesz a vádított családjával” című cikkben egy nemzeti szempontból is nagyon fontos észrevétel jelent meg, mint írja: hiányosnak ítem a családvédelemről szóló törvényeinket.” Azóta sokan beszélgetünk erről a cikkről, vartuk, hogy visszhangja kel, hogy hozzászólások lesznek, mert ez olyan nagy fontosságú dolog, hogy agyonhallgatni nem lehet, erről beszélni kell.

A mai világban folyton a családvédelemről hallunk, hogy a szociális ügyosztály, mint a bajtársi szolgálat keretében. Mindig látunk urhölgyeket, hol egy, hol más családnál megjeleni Ugynevezett könyvezet tanulmányt vezetnek. Ugy gondolom, ők maguk is megdöbbenve látják, hogy alig van család, ahol fel ne lenne dultva a családi élet. Legtöbbszörre egy idegen egyén lelkiismeretlensége következtében

sege miatt. A gyermekek az után nőnek fel, vagy legjobban esetben egy-egy szűz szomszéd rájuk néz, mert a magára hagyott anya reggeltől estig kanyargó resó munkában van, hogy gyermekeit eltarthassa. Nagyon sok példát ez hatalmas példát lehetne felsorolni úgy az alsóbb, mint a középszintű körökben.

Törődik-e ezekkel a dolgokkal valaki, tette-e valamit ezeknek a bajoknak az orvoslására? Pedig ez volna az igazi családvédelem. Mert egy ilyen feldúlt családban mit látnak a gyermekek? Milyen a lelkiviláguk? Azok az után felbújt gyermekek, melyek ilyen tagjai lesznek a társadalmunk? És lesznek-e lehetnek-e megbízható fiú a magyar hazának? És hallottuk-e, láttuk-e, hogy valami büntetést kapott volna az illető lelkiismeretlen egyén? Ellenben olyanról hallottunk, hogy a hites feleség életét akart véredésében az után megrotondítani, elkeresésében az után fölpofozta az illető egyént. Mi történt? A hites feleség, aki a családi életet akarta jogosan védelmezni megbüntették, a másiknak emmi bántódása nem volt. Így aztán nem esoda, hogy napjainkban a városunkban annyira, szinte tízezeren elszaporodott a különféle családok száma.

A régi világban az ilyen egyént paraszterre állították. A mai modern világban Olaszországban ismét be akarják hozni büntetésnek a pellengere állítását, a fekete piros letörésére. Nálunk sem ártana ez, mely kellemes állítást azokat az untkozó, dolgozó nemzetszertő egyéneket, akik háza család életbe törnek be, deletket és karrerüket tesznek tönkre. De még a pellengere állítás helyett addig elcsorobban az egyház lenne hivatalva arra, hogy ezeket a bajokat segítsen s tőle lehetőleg mindent megtegyen és ne engedje a családok szétzúlni, a házassági eskü szentességét labbal taposni.

S ha az egyház hatalma nem volna elegendő, akkor lépjen elő a világi törvény és mint a cikkíró mondja „drákok! szigorral vedje meg a családot, melynek egyháson át nemzeteket lehet megörizni a jövő számára.” Egy előfizető.

A szombati pirosbetűs ünnep folytán vasárnap nem jelennek meg a lapok

Apróhirdetését a szombati számra adja fel

Amatőrök figyelmebe!
KESKENYFILM
24x36 mm-es érkezőt!
Kiss Drogeria Csapó-u. 34.

Ruhatári családok kilencezer pengős böröndöket csaltak ki a debreceni pályaudvari ruhatárból

A debreceni rendőrség vakmerő ruhatári családok kézzekerítésére indított nyomozást.

A múlt napon a debreceni pályaudvar ruhatárába Schreiber Félix máramaros-szigeti szövőde tulajdonos, aki Budapestről érkezett Debrecenbe, míg a városban néhány bevásárlását elintézte, elhelyezte három bőröndjét, melyben 9000 pengő értékű ruhanemű és teheremű volt. A három bőrönd egy számot, mégpedig a 71,311-es számot kapta.

A furfangos ruhatári család, akik nyilván lesben álltak a ruhatár körül, várták, hogy ki ad be értékesebbnek látszó bőröndöt, nyomban Schreiber Félix után jelentkeztek és szintén elhelyezték a ruhatárban három bőröndöt, melyekben — mint utólag kiderült — papír- és rongyhulladék volt. A szélhámosok megkapták a következő 71,312-es ruhatári számot. Ezt ügyesen meghamisították, úgyhogy az utolsó kettes számot átjavították bélyegző átvonással egyszerre és egy óra múlva jelentkeztek ezzel a számmal, melyre megkapták Schreiber Félix kilencezerpengős értékű bőröndjeit. Azokkal nyomban felszálltak a legközelebb induló vonatra és elutaztak Debrecenből a sikerült fogással.

A csalásra még aznap rájöttek, amikor Schreiber jelentkezett bőröndjeiért. Megtették a feljelentést a rendőrségen és megindult a nyomozás a család kézzekerítésére.

Elfogta a debreceni rendőrség a városban szélhámoskodó ál-detektívet

Néhány héttel ezelőtt megírtuk, hogy Siegelbaum Izidor Eötvös-utca 23. szám alatti lakására az esti órákban beállított egy elegánsan öltözött férfi. Bemutatkozott min az államrendőrség detektívje, elmondotta, hogy névtelen feljelentés futott be Siegelbaum ellen, ennek alapján házkutatást tart és Siegelbaumot előállítja a rendőrségre.

Siegelbaum Izidor éppen beteg ágyban feküdt és kérte a detektívet, hogy tekintsen el másnapig előállításától. Másnap személyesen jelentkezik a rendőrségen. Az állítólagos detektív hosszúra kapavágás után belement a kérésbe, azonban a házkutatást megtartotta és a lakásban talált 1650 pengő készpénzt, valamint néhány okmányt lefoglalt azzal, hogy az ügy kivizsgálása után — amennyiben ártatlansága beigazolódna — a rendőrségen majd ezeket megkapja Siegelbaum.

Ezzel az ál-detektív eltávozott. Siegelbaumnak azonban gyanús, hogy mitől fel az eset, főleg azt találta különösnek, hogy a „detektív” nem hagyott írást a lefoglalt pénzről és iratokról. Felment még az esti órákban a rendőrségre, ahol kiderült, hogy sejtelve nem csal, hanem ál-detektív garázdálkodott és csalta ki az 1650 pengőt.

A szélhámos ál-detektívet a debreceni rendőrség szállodai ellenőrzés kapcsán most kézzekerítette Markovics Béla kolozsvári illetőségű férfi személyében, aki a honvédbíróság által négyévi börtönrre volt ítélve és a büntetés kitöltése elől szökött meg. Markovics más városokban a szélhámosok sorozatát követte el, ezek ügyében most folytatja a rendőrség a nyomozást.

Háromszori vízbemartás az árdrágító büntetése

Ítéletek 350 esztendővel ezelőtt az árdrágítók ellen

Naponta olvashatjuk, hogy a hatóságok eljárást indítanak a feltételek hoznak az árdrágítók ellen. Fogház és pénzbüntetés jár azoknak, akik a háborús kényszerhelyzetet kihasználva, maguknak jogtalanul anyagi előnyöket szereznek megszorult embertársaik kárára.

Árdrágítók nemcsak a mostani időkben vannak, nemcsak az elmúlt világháború termelte ki őket, hanem voltak régen is és évszázadokkal ezelőtt is munkát adtak a hatóságoknak. Régi írások számolnak be arról, hogy különösen a pékek voltak hajlamosak az árdrágításra. Az ezeréves évszázadok származó feljegyzések szerint a passzai pékek ellen sok volt a panasz; drágán adták a kenyert, süteményt. A vizsgálat a fogyasztóknak adott igazat és elfogták a drágító pékeket. Nem fogházra ítélték őket, nem is pénzbüntetésre, amit a gazdag pékek örömmel kifizettek volna, hanem a büntetésnek egy különös, de nyilván igen hatásos módját rendeltek el. A pékeket kivitték a Duna partjára, ahová összedőltek a város aprajuhgija. Hosszú rúdra ketreczerű alkotmányt erősítettek és abba tettek bele a megkötözött pékeket. A rudat felemelték jó magasságra, majd jó mélyre beengedték a Dunába. Hamar kiemelték majd újra beengedték a vízbe a péket. Csinálták ezt a műveletet háromszor egymásután. A sok vízrel nyúlt áztatott pékek kicagott, nevetett az egész város. A passzai pékek a vízbe marogatás után még gondolatban sem mertek többé kenyeret drámitani.

A vízbemartogatás, melynél nyilvános megszégyenítésnek volt a büntető ereje, Magyarországon is kedvelt módja volt az árdrágítók elleni küzdelemnek. A székesfehérvári feljegyzések szerint a város molnárait

megintette a nemes tanács és megfenyegette, hogy ha drágítanak, vízbemartják őket. A fenyegetés ugyancsak használt, mert a molnások vízbemartogatására már nem került sor.

A soproni pékekkel is sok baj volt és a városi tanács toronyba is záratta a pékeket, akik csak súlyos pénzbüntetés árán szabadultak a pénzbüntetés és toronybuzarás nem használt és így mivel újra drágították a süteményt, illetve kisebb darabokat adtak a régi árban, elhatározta a városi tanács, hogy vízbemartogatták őket. Az előkészületek megtörténtek, de a végrehajtásra nem került sor, mert a siránkozó hozzátartozókkal együtt a város többi iparosai is a nemes tanács elé járultak és könyörgtek, hogy ne szégyenítsék meg a pékeket, akik ígérik, hogy nem drágítanak többé. A megszégyenítő vízbemartogatás elmaradt és nem is volt szó többé arra, hogy árdrágítani mertek volna Sopronban.

Debrecenben nem volt vízbemartogatás, talán azért, mert nem volt alkalmas mély folyóvíz és így megelégedett azzal, hogy pellengette, a szegényeszlaphoz lánccal a bűnös és a Fő utcán mindenki nevette, ki az, aki nem elégedett meg a tisztos polgári haszonnal.

A régi eljárás ezzel a megszégyenítő, nevétségessé tévő büntetési móddal mindenesetre eredményesebb volt, mint a pénzbüntetés és elzárás. A vízbemartogatással bűnhődő árdrágító, akin az egész város nevetett, annyira nevétségessé vált, hogy a legtöbb esetben kénytelen volt a várost elhagyni és más vidéken letelepülni, gondosan titkolva, hogy őt már vízbemartogatták.

Súlyosabb esetekben, mint a debreceni városi jegyzőkönyvek is bizonyítják alkalmazták

megverést is. A bűnösnek la lalt árdrágítót a bűne arányában 12-25-30 bottal illeti; természetesen, hogy a megbólázás is nyilvánosan történt és kihirdették, hogy ki, miért botoznak

meg. A debreceni városi tanács a bűnösöknél figyelembe vette azoknak anyagi körülményeit is és érzékenyen süjtő pénzbüntetéseket is szabott ki.

Tejfejadagok újabb megállapítása

Ertesítem a tejellátásra igényjogosultakat, hogy a tejszállítás az utóbbi napok folyamán nagymértékben csökkent, így a március 15-től felemelt tejfejadagokat kénytelen vagyok leszállítani.

Ezre figyelemmel március 22-től kezdve — további intézkedésig — a terhes anyák és a három éven aluli gyermekek (A-csoport) részére kiadott tejjegyek napi szelvényeire az eddigi 6 deciliter helyett 4 deciliter, míg az orvosi bizonyítványos betegek és a 70 éven felüliek (B-csoport) részére kiadott tejjegyek napi szelvényeire az eddigi 3 deciliter helyett 2 deciliter tejet kötelesek a kijelölt tejkereskedők kiszolgáltatni.

Amin a tejszállítások ismét emelkedni fognak, a tejfejadagok felmérése iránt azonnal intézkedem. Polgármester.

Az ügyészségre kerültek az Asztalos-ügy iratai

A lefoglalt árúk felbecsülésével elkészültek

Beszámoltunk már arról, hogy az Asztalos divatáru cég ellen áruelvonás miatt megindult az eljárás és lefoglalták a cégnek a Hatvan-utca 6. számú házban levő magánlakásában elhelyezett raktárát, mely a szakértők szerint békebeli textilanyagokból állt. A feljelentést a cég ellen Völgyi László ny. pénzügyi tanácsos aláírással ellátott levélben tették meg a rendőrkapitányságnál. A nyomozás során kiderült, hogy az aláírás nemlétező személyt takart.

A cég ellen megindult nyomozás folyamán sok kihallgatás történt, terhelő tanura is hivatkoztak, Balogh Margit derecskei lakosra, aki egy fejkendőt 80 pengőért és egy kiló cukorért kapott Asztalosnétől. A kendő ára egyébként öt pengő.

A rendőrség előtt Balogh Margit kijelentette, hogy Asztalosnétől négy esztendővel ezelőtt vásárolt egy piros fejkendőt, és azt a fejkendőt, melyet most lefoglaltak a lakásán, azt Nagyváradon vette ismeretlen egyéntől 25 pengőért.

Az árdrágítás és áruelrejtés vádját tagadták a gyanúsítottak. Arra hivatkoztak, hogy rendez áron adták az árut, melyet azért szállítottak lakásukra, mert a

zsidótörvény értelmében Kossuth-utcai üzletüket átadták. Az ipart átírták a lakásukra és az ajtón kiírják divatüzletük címét.

A rendőrség előtt többen tettek olyan vallomást, hogy Asztalosné nem adott mindenkinek árut, csak azoknak, akiket ő kiválasztott, rendszerint élelmiszerekért eszélte az árut.

A rendőrség most fejezte be a nyomozást az ügyben és átadta az iratokat az ügyészségnek. A lakáson lefoglalt árukészletet szakértők útján felbecsülték, mivel az árutak tartalmazó csomagok nem voltak ellátva kalkulációs árrakkal, mint azt a rendelet előírja. A nagyjértékű árurol készült lista 260 tételben sorolja fel a békebeli anyagokat, melyeket a szakértő megállapítása szerint üzletekben manapság nemigen lehet kapni.

Terhelő vallomást tett Asztalosné ellen a bérház házmestere, Ábrám Lajosné is, aki elpanaszolta, hogy többszöri kérésére sem adott neki Asztalosné árut. Tanuvallomást tett egy tisztviselő is, aki menyasszonyi ruhának való békebeli anyagot akart vásárolni és azzal küldte el Asztalosné, hogy árukészletük kifogyott.

Minden két évtizedre esik egy hideg március

Március a tavasz első hónapja. Hazánkban a tavasz nem egységes évszak, hanem két részből áll: a koratavaszi időszakból, amely április közepéig tart és a későtavasz időszakból, a valóságos tavaszból. A koratavaszi idő főleg márciusra esik és jellemzője a rendkívüli szélsőségek. Szeszélyes volta abból az óriási hareből adódik, amit a tavasznak meg kell vívnia a téllal, hogy uralomra jusson. A meleg szubtrópusi eredetű légtömegeknek vissza kell szorítaniuk a hideget a sarkvidékre. Ez nem megy egyszerre, mert a tél igen makacsul ragaszkodik uralmához. A március feladata, hogy elűntesse a télen lehullott havat, hogy megolvassa a folyó jegét és hogy életre keltsen az alvó természet.

Március hónap havi közép-hőmérséklete rendszerint körülmenyek között 6 fok, lehet 10 fok is, de elfordulhat, hogy csak 0 fok.

1882 márciusában nap-nap után 10 fok volt a hőmérséklet, sőt sokszor mértek 20 fokos meleget is. Fagy egész hónapban át nem volt és a hónap végén az egész ország virágban volt. Viszont 1875 márciusában minden reggel erősen fagyott, sokszor havazott és a Dunán állt a jég.

Az utóbbi évek márciusai igen enyhék voltak. Enyhé volt az 1900—27—34—36—37—38 és az 1943-as március. Hidegek csak az 1929—32, 40 és 42-es márciusok voltak.

Általában minden két évtizedre csak egy nagyon hideg március esik.

A hőmérséklet ingadozása márciusban igen széles határok között mozoghat, mert előfordulhat még 15 fokos hideg, de lehet 25 fokot elérő hőség is. Az erősebb felmelegedés csak március közepe után szokott beköszönni.

Sándor, József, Benedek, zeákkal hoznak meleget — mondja a néphit. Ekkor állandósul ugyanis a meleg levegőt szállító déli légáramlás. Ez azért is fontos, mert a márciusi déli légáramlásban jönnek fel vándormadaraink. Tehát nem a fecskék csinálják a tavaszi, hanem a tavasz érkezése hozza őket haza. Március szeles hónap, hiszen mondják is, hogy „fújnak a bőjt szelek”. A márciusi szél sok kárt okoz. Télen a fagytól meglazított és szétrepesztett köveket és téglákat ilyenkor a szél puhítja tovább. Egy-egy szélvihar után sok balesetnek lehetünk tanúi. Két-három viharos nap is előfordul. Híres viharok voltak 1931 március 29-én, amikor a Zeppelin érkezett hozzánk, de alig tudott kikötni.

1939 március 29-én olyan hatalmas szélvihar dühögött, hogy fákat csavart ki, háztetőket szedte le és számos emberéletben tett kárt.

A csapadék általában kevés. A normális középérték csak 40 mm. Ez alól is van azonban kivétel. 1937 márciusában minden nap esett az eső és országsszerte 200 mm-t tett ki a lehullott csapadék mennyisége.

Március 21-től már a nappalok hosszabbak az éjszakák rovására.

2-szer naponta
reggel és különösen este lefekvés előtt

Chlorodont

fogpaszta
Magyar készítmény.

A borulóság nagysága 50 százalék, ami annyit jelent, hogy 15 délutáni nap, 15 borult nap lehet. De ilyenkor már a nyárra emlékeztet az időjárás a növekvő gomolyfelhőképződéssel és az esetleg fellépő zivatarokkal.

Hetven előállítás a Lenkey-gyilkosság ügyében

Lenkey örnagy gyilkosának kézzekerítésére a budapesti rendőrség teljes apparátussal folytatja a nyomozást. Kétszáz detektív folyamatosan razzákat tartott tegnap a pestkönyvtári városokban. Ezeknek során 70 előállítás történt. A nyomozásba egyébként bekapcsolódott az egész ország eszendoréje és valamennyi városi rendőrsége.

Üzleti záróra március 25-én

Az üzleti záróráról szóló 1942 évi VI. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 134.000—1942. K. M. számú rendelet értelmében a Gergely-naptár szerinti ünnepnapon a nyitási üzemeket déli 12 óra után nyitvatartani nem szabad. A rendelkezésnek megfelelően az élelmiszerkereskedők március 25-én szombaton legfeljebb déli 12 óráig tarthatják nyitva üzletüket.

Az üzletek kötelező nyitvatartására vonatkozó rendelet a Gergely-naptár szerinti ünnepnapokra nem vonatkozik és így nincs akadály, hogy a kereskedők déli 12 óra előtt zárjanak vagy pedig az ünnepre való tekintettel üzletüket egyáltalán ne nyissák ki.

„Erdély a magyar országgyűlésen“

Ezen a címen most jelent meg az Erdélyi Párt parlamenti kiadványa, amely harmadszor foglalja kötetbe az erdélyi törvényhozó parlamenti munkásságát és részletes tájékoztató, nyújt az erdélyi problémákról. A parlamenti kiadványnak az a célja, hogy az országgyűlésen elhangzott felszólalások tükrében a nemzet összességével megismertesse az erdélyi kérdéseket és a megoldásra váró leg-sürgősebb feladatokat. Az Erdélyi Párt parlamenti kiadványa az egységes magyar nemzetlélek kialakulását munkálja és erőfíti a közvéleményben az áldozatkészség és felelősségvállalás öntudatos szellemét.

Utalványozott

Péti só

csak folyó hó 25-ig vehető át, kérem azt átvenni, azontúl utalványokat nem válthatok be.

GANOF SZKY LAJOS
Debrecen, Hunyadi u. 23.
Telefon: 11-56.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Március 22. szerda. Magyar: Horka. Protestáns: Oktávia. Rom. kat.: Genara. Kátain. Napkelte: 6.00. Napnyugt: 18.13. Holdkelte: 5.12. Holdnyugt: 15.38.

GYÓGYSZERTÁR éjjeli szolgálata március 18-án reggel 8-tól március 25-én reggel 8-ig: MEGVALTO Piac-u. 18., telefon: 14-59. MURAKÖZY Piac-u. 22. telefon: 30-35. BUCSKAY Cegléd-u. 22. telefon: 31-39. OSO KUNAY Mester-utca 43. telefon: 10-15. ARPAD FEJDELEM Jánosy u. 44. telefonhívó: 30-27.

Lesz-e Horthy-halom?

Régi igazság az, hogy az ember annál többet ér, minél több oldalú. Az ember értékének megállapítása nemcsak a békés polgári élet szokása, de a sokoldalúság kitűnésének haszna főleg a mához hasonló időben tűnik fel. Azt a sokoldalúságot nemcsak meg kell szerezni, hanem ennek cselekvőségét minél hosszabb időre kell kitolni. Debrecen város társadalmának sokoldalúságát jelenti az egészségügyi hatása mellett az a pár halom, melyek közül egyik természetes, a másik mesterséges. Szolgálja a sokoldalú fejlődését úgy az ifjúságnak, mint a felnőtteknek. Ha egy szép téli nap ide tekinthetnek ezeknek a halomoknak óriásira nőtt nagybátyjai; a magyar havasok, irigykedve állapítanak meg azt, hogy itt aránylagosan több ember szántja a havat, keresi a napsugarat és élvezi a szípkörköt a fehér világot. Mert ezeken a kicsinyekre nőtt halomokra sóvárogva tekint úgy a magyar levente, tanuló ifjúság, katonák, mint a polgári társadalom apraja nagyja. Nem nevelés ez az egészséges életkeresés. Nem lemosolyogni való ez, hanem a feltevések felismerése, a lehető felhasználása. Tanulók vidámán cikázása, a gyermekek kacagó öröme, felnőttek egészséghelyrebillentő szórakozása zajlik ezeken a törpének maradt dombocon.

Mily egyszerű lenne még többé, jobbá, hasznosabbá tenni. Nem havasokról álmodunk, csak 8-10 méternyi emelkedésekről. Nem dőlőbát kergetünk, csak a szétvert, kilyuggatott — összevissza ászott oldalak elsimítást kérjük. A már megévót kellene még hasznosabbá tenni. A már megadottat kellene alkalmasabbá formálni.

Ott van a pallagi út melletti halomsorozat. Beásta az oldalba homokért és a már megévót is állandóan rombolják, hordják. Száz és száz polgár nemes szórakozását hordják szét a szekerek.

Ott van a golyófogó domb. Mi a kollégiumi diákokkal minden évben javítgatunk rajta, de frigy, vagy kincskeresés, vagy értelmentlen kezek folyton újabb és újabb gödrökkel rontják szét azt, ami már meg van.

Hát nevelés lenne, hát fanazmagória lenne ha a már megévót rendbe hoznánk?

Meg kell csináltatni! Ha másképpen nem megy, vegye kezébe egy kemény szörvéző és úgy a társadalom, mint a leventék, diákok köz munkával építsük fel a Horthy-dombot. És ne beszéljünk róla többet, hanem tegyünk.

Somorjai László.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megerősítette az egyetem rektora által Králik Erzsébet egyetemi orvoskari díjnyelvezéséről szóló történeti kinevezését. Králik Erzsébet most tette fel az esküt dr. Bodnár János egyetemi rektor kezébe.

— A Csapó-utcai egyházközség egyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7-8-ig a Széchenyi-utca 4. szám alatt levő lelkesítő hivatalban lesz külön bibliakör.

Súlyos égés! sebeket szenvedett az égő olajtól anyja és gyermeke

Súlyos égési sebekkel szállították be a menők a debreceni klinikára a Szepesi-utca 28. számú háztól Szűcs Györgyné két éves leánykájával együtt. A nyomozás során megállapították, hogy Szűcsné a konyhában az ebéd-főzéshez készült és egy lábában olaja tett a tűzhelyre. Az olaj kiesapódott a tűzes lapra és lángrobbant. Meggyulladt a lábában levő olaj is.

A konyhában szertefröcsenő égő olaj Szűcsnének a ruháját is meggyújtotta, de a tűzhely mellette játszadozó kisgyermek ruhája is. Szűcsné felkapta gyermekét és kirohant az udvarra a szomszédoktól segítséget kérni. Az égő ruhát hamarosan elolták, de az anyja és gyermeke már súlyos égési sebeket szenvedtek. Gondatlanság miatt eljárás nem indul az esettel kapcsolatban.

* Eljegyzési hír. Varga Erzsikét eljegyezte Szanka Sándor fodrász. (Minden külön értesítés helyett.)

— A kistéplomi egyházközség központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor az egyházközség gyülekezeti termében (Révész-tér 2) összejövetelt tart. Előtte 7-től 5-ig nőszövetségi megbeszélés.

— Adomány. Március 12-i számunkban már közöltük, hogy a sokgyermekes Vágó-család részére egy magát megnevezni nem akaró adományozó ruha-csomagot adott a kiadói hivatalunkban. Felkérjük a Vágó-családot, hogy kiadói hivatalunkban 9-2 óráig vegyék át a csomagot.

— A Péterfia-utcai református nőszövetség csütörtök délutánra tervezett szere-elvendősége közbefűt akadályok miatt elmarad. A jegyek érvényesek. A vezetőség felkéri azokat, akik a jegyek eladásával fáradoztak, sziveskedjenek azokkal elszámolni az Eötvös-utca 50. szám alatt délután 10-12-ig. — Ma, szerdán délután 4 órakor a nőszövetség a Baltazár-teremben tart bibliakört, melyen Püder Mária országos nőszövetségi titkár tart bibliamagyarázatot. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a vezetőség.

— Ötgyermekes anya fordul kérréssel a társadalomhoz. Stancz Istvánné György-utca 7. szám alatti lakos előadta szerkesztőségünkben, hogy míg az üzletbe elment bevásárolni, három kisgyermekét felgyújtotta az ágyát, az ágyneműt és nagyrésztben a ruháimékat is elégette. Mivel jelenlegi helyzetében képtelen ezeket pótolni, másrészt most is áldott állapotban van, ezúton kéri a jószívű embereket, segítsenek rajta.

— Pesti találmány. Muzsikáló hajszárítógépet talált fel két pesti fodrász, Müller Bálint és Mózes Sándor fodrászmesterek jegyzik a különös találmányt, amely csak férfiak számára humoros, a nők nagy ekesedéssel fogadták. Az egyik találmányt ezeket mondott a találmány hatásáról: „Duplára emelkedett a forgalom, mióta a fülebe huzatunk a hölgyeknek. Régi panasz volt, hogy a vendégek unatkoznak a bura alatt, valóságos kinszenvedés számba ment a hajszárítás. Milyen egyszerű pedig az egész! Apró kis hangszórót helyezünk a bura belsejébe, tesszünk szerszerint hangerevel duruzsolatjuk a cigányt és a jazzt a vendég fülebe. Ezenül úgy adja fel a rendeltetést a hölgy, hogy: Kérek egy bronx hajfestést, frizurát a la Karády és egy vérforráló tangót. S azzal eltűnik a bura alatt.” Ki mondaná, hogy nincs jó dolguk a pesti hölgyeknek?

— Koszorúmegváltás. Balogh József földbirtokos elhalálása alkalmából Szendrei Pál (Mik. ós-utca 51. szám) a kistéplomi egyházközség nőszövetsége szegénységjelzése céljára koszorúmegváltás címén húsz pengő adományozott. Köszönettel nyugtázza a nőszövetség.

* Új tanfolyam kezdődik április elején a Simai Magdolna és Sipkóvics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. fűg. eng. szám: 5548/1943-44.

A közönség szava

TUL VAN-E TERHELVE AZ ISKOLÁS GYERMEK?

B. lapjokban közölt cikkre vonatkozólag legyen szabad azt az észrevétel tennem, hogy pillanatnyilag sem vitás: valóban túl van terhelve. Sok felesleges anyagot tanulnak, mert előírja a tanterv. Csak egyetlen dolgot említek: a népiskola alsó osztályában miért szükséges a zeneelmélet tanítása? Ezt ráérnek a későbbi években tanulni. Nem sokkal helyesebb volna, ha ezekben az osztályokban szép magyar dalokat tanulnának elmélet helyett is? Csak egyetlen példa, de számos ilyen van. Olyan probléma a gyermekek túlterhelése és a tananyagának az élethez közelebb hozása, melynek megoldása égető kérdés. Tisztelettel: C. I.

— Széthasított a vadházastársa tízéves fiának a fejét Suba Sándor kolozsvári földműves. Suba összeveszte a vadházastársával, özvegy Kristov Györgynével és amikor az asszony kiszaladt a szobából, dühében a tízéves fiú fejét széthasította, majd a bútorokat törte össze. A gyilkost letartóztatták.

— A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre április hó 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja 58-ik rendezési közgyűlését a dalkör Kossuth-utca 51. szám alatti helyiségében, melyre a dalkör alapító, pártoló és működő tagjait ezúttal is meghívja a dalkör elnöksége.

— Halmozott öngyilkossági kísérlet. Böszen József budapesti kertész szerelmi bánatában tegnap a Mátyás-tér egyik padján öngyilkossági szándékból egy dikicseset elvágta a nyakát, azután két oszloklóján felmetezte erejét. Ezzel azonban nem elégedett meg, hanem még egy márká varrótűt is lenyelt, azán kiesavarta a dikicses acéllal a nyeléből és azt is lenyelt. Állapota életveszélyes.

— Két és fél millió köcsönt vesz fel Szolnok megye kórházépítésre — határozta el a megye törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése. A közgyűlés ifj. nagybányai Horthy Miklós egyhangú lelkesedéssel a törvényhatósági bizottság örökös tagjává választotta.

— Négyhónapi fogháza ítélték a debreceni törvényszéknek Nagy Sándor munkát, akit azzal vádolnak, hogy Kincsek Gyulától börtönöpt. A debreceni törvényszék most vonta kérdőre Nagy Sándort, aki tagadta a lopást és arra hivatkozott, hogy ő ajándékba kapta a bört. A bíróság a bizonyítékok alapján megállapította a bűnösségét.

— A földcsuszamlás megölt egy bányász, ke ten megsebesültek. Zborai György, Zborai János és Gunya József bányászok Löwe Henrik bodrogkeresztúri kőbányájában dolgoztak, amikor észrevették, hogy megindult a talaj és lasan oszónak a felé a bánya mélységébe. Segítségért kiáltottak, de mire a közelben dolgozó társaik odasiáltak, a három bányász a földtömeggel együtt belezuhan a bányába. A mentőmunkálatok azonnal megindultak és sikerült is Zborai János és Gunya Józsefet kimenteni, Zborai György azonban olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még a helvszínen meghalt.

Fecskék

Mikor a fecskék visszajönnek. Érzem a Jót, látom a Szépet. Kínok, gondok, sebek és könnyek. Út seregén keresztül lépek...

Sírós szemem mosolytól fénylik. Hogyha bálumlom suhanásuk. Velük szállok a vágyott Kékig: Repítél lelkem kicsi szárnyuk...

Övéké a Béke világa. A jajtalan, tiszta Magasság. Le-fészkelnek mégis a fákra. S a fészkelket, ni: sárból rakják! Biró Gyula L.

Üzenetek a frontról

Vadász Miklós őrmester a K/206. tábori postaszámról megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi feleségének és szüleinek. Ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Sok levelet vár.

Buza Gábor hadapródőrmester a K/206. tábori postaszámról üzeni szeretteinek, hogy csomagot vár. Húsvétra valószínűleg hazajön. Addig is szerető csókjait küldi.

Kun Imre őrmester a K/206. tábori postaszámról sok csókot küld feleségének, szüleinek. Ismerőseit üdvözl. Nincs semmi baja, sok levelet vár.

Remele Pál szakaszvezető a K/206. tábori postaszámról értesíti szüleit és testvéreit, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Sok levelet vár és a boldog viszontlátásig szerető csókjait küldi.

D. Nagy József őrvezető a H/813. tábori postaszámról megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi Debrecenbe feleségének, gyermekeinek és testvéreinek. Jól van, nincs semmi baja. Sok levelet vár.

Szegedi Márton őrvezető a K/205. tábori postaszámról sok csókot és megnyugtató üzenetet küld szüleinek és testvéreinek.

Nagy Zoltán őrvezető a K/206. tábori postaszámról szüleinek, Kátának és testvéreinek megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi.

Hajduti Tibor őrvezető a K/206. tábori postaszámról megnyugtató üzenetet küld szüleinek, rokonainak és egy barna kisleánynak, akitől különösen sok levelet vár.

Amerikában meghalt a „napfény-növényserkentő” magyar felfedezője. Amerikában elhunyt dr. Selley József ismert börtógyógyász, a „napfény-növényserkentő” eljárás” világhírű felfedezője. Selley korszakalkotó alálmányával gazdagította évekket ezelőtt a magyar mezőgazdasági tudományt. Eljárásával lényegesen fokozta a magvakban rejlő napfényérzékenységet s ezzel nemcsak hozamöbbltet tudott elérni, hanem korai beérést, primöréséget is.

Az apát is megölte a fia halálhíre. Két megdöbbenő haláleset történt Magyarországon. Bata András ötvenhatéves városgazda szívbénulásban hirtelen elhunyt. Édesapja, a nyolcvankétéves Bata János András, amikor ér esült fia haláláról, azonnal felkereste a gyászaházat, ahol a csapás annyira leverte lábáról, hogy rosszul lett és rövid pár perc után a szívbénulás vele is végzett.

Nemrégiben temették el a budapesti kerepesi temetőben, a Hruzs Dezső kocsmáros, aki 43 éves korában halt meg az egyik pesti klinikán súlyos mütét után. Hruzs Dezső rokona volt Petőfi Sándornak s fia a „jó öreg kocsmáros” unokaöccsének, néhai Hruzs Ádámnak, Hruzs Ádám atyja édesestevére volt Petőfi édesanyjának, Hruzs Máriának.

Dwinger Debrecenten

Március 23-án, csütörtökön délután 6 óraj kezdettel Edwin Erich Dwinger német író, a Német Tudományos Intézetben saját műveiből olvas fel. Szereplésekor a debreceni nyilvánosság elé olyan ember lép, aki Oroszországban hat éven keresztül élt.

Ugyanis nagyon fiatalon, 1915 tavaszán súlyos sebesülten az oroszok kezébe került és száz ezer másokkal átzenvedte a hadifogság minden gyötrelmeit. Naplójegyzetét, melyeket minden veszélyben keresztül minduntalan át tudott menteni „A hadsereg tuskésdrót mögött, szibériai napló” cím alatt adta ki; ez a létező legmeggrázóbb háborús könyv. De nemcsak szörnyű szenvedésekről és borzalmakról tanuskodnak ezek a férfias, fegyelmezett leírások, hanem belső nagyságról, tisztaságról, áldozatkészségről, bajtársaiasságról is.

A háború végén a hadifoglyok a bolszeviki forradalmak nagy harcába kerültek: „Az orosz tragédia, fehérek és vörösek között” volt Dwinger második könyvének a címe és csak a harmadik szót a hazatérésről és egy új hazáért való küzdelemről: „Németországot hívjuk”. De a többi könyvei is mindenkit rádöbbenetnek arra, mekkora javakatt kell a nyugatnak jelenlegi sorsdöntő küzdelmében megvédelmezni. Dwinger neve ezért fog az előadóestre számos érdeklődőt vonzani. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel hív és vár a rendező Német Tudományos Intézet.

Horvát helyesek ellen te pülfamadásokat intéztek az ellenes gépek és károkat okoztak. Az egyik boszniai faluban 30 hálapusztult sl.

Gyászrovat

özv. komlósi Komlóssy Dezsőné

Hosszú szenvedés után életének 82-ik évében meghalt özv. komlósi Komlóssy Dezsőné szül. almás Szalay Erzsébet úrnő. Halála széles körben ismert elők-l család borított gyászba. Gyászolják gyermekei: báthi és udvardi Udvardy Miklósné szül. komlósi Komlóssy Eliz, dr. leleszi Kovács Jenőné szül. komlósi Komlóssy Margit, vejei: báthi és udvardi Udvardy Miklós, dr. leleszi Kovács Jenő, valamint unokái és dédunokái. Temetése pénteken délután 1/4 órakor lesz a díszravatalozó teremből.

özv. komlósi Komlóssy Dezsőné szül. almás Szalay Erzsébet

életének 82-ik évében, hosszas betegség után elhunyt. Temetése pénteken félénegy órakor lesz a díszravatalozó teremből, ugyanaznap átszállított szerettett férje és hősi halott fiának hamvai mellé.

Gyászolják: leányai, vejei, unokái és dédunokái. Lakás: Bethlen utca 4. Gebauer rendezéi.

Végh Ferenc egyetemi kanzistisztó 52 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 4 órakor lesz a 2. B) rava alozó teremből. Lakás: Jánosi-u. 66. Gebauer rendezéi.

özv. Szilágyi Ferencné Ujvári Zsuzsánna 86 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köz emető díszravatalozó teremből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Csokonai-u. 34. Dankó temetkezés.

Gazsó Magduska 20 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 1/2 órakor lesz a köz emető II. b) ravatalozó teremből. Lakás: Kossuth-u. 81. Dankó temetkezés.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kovács Antal napsz., Bellegelő 546, leány Mária. Szatmári István napsz., Piac-dűlő 39, leány Margit. Győri Ferenc körjegyző, Egerhát, leány Anikó. Pádár Kálmán MÁV altiszt, Monostorpályi-út 22, fiú István, Major Ferenc MÁV fűtő, Vargakerület 8, fiú Ferenc. Balogh István, Keresztési-ú. 9, leány Julianna. Takács Ferenc asztalossegéd, Kishegyesi-úti szakszolgálat, leány Valéria. B. Nagy Sándor altiszt, Nyil-ú. 113, fiú László. Papp Gyula kántor, Hajdúhadház, fiú Gyula. Nagy Ferenc bérkocsitulajdonos, Búza-utca 4, fiú Ferenc. Antal János üzletvezető, Pócspetri, fiú Árpád. Katona Ferenc kőművesmester, Kinizsi-ú. 77, leány Irén. Horváth Ferenc fm., Dész-ú. 7, fiú Sándor. Komlósi István, Kinizsi-ú. 75, leány Katalin. Főző Béla magán-írástvitelő, Andaházi-ú. 4, leány Judit. Bachmann Gyula rep. őrmester, Bégány-ú. 14, fiú Gyula. Bóné Lajos főraktárnak, Szabó K. utca 53, fiú Lajos. Kovács Lajos, Nagykároly, fiú Géza. Földvári Lajos g. cseléd, Hor. obágy, leány Mária. Róza János napsz., Péterfia-dűlő 24, fiú Bálint. Sándor János g. cseléd, Bellegelő 465, fiú József. Szél László tez. altiszt, Luther-ú. 22, leány Ilona. Szabó József, Új-utca 22, leány Ilona. Szabó Gyula napsz., Balaton-ú. 12, fiú Tibor. Monoki István, Szepess-utca 75, fiú Sándor. Dr. Papp Endre MÁV titkár, Miklós-ú. 29, fiú Tamás. Moldován György, Nemes-ú. 3, leány Katalin. Koncez Károly napsz., Konyár, leány Irén. Dr. Somogyi Dezső körorvos, Kisilva, leány Enikő. Dávid István napsz., Hajdúbagos, fiú József. Horváth Gábor g. cseléd, Szoboszlai-dűlő 21, leány Sarolta. Baranyai Sámuel szobamester, Nyiregyháza, leány Mária. Deák József kisbérő, Macs újosztás, leány Katalin. Radácsi Mihály kiegészítő, Nyirábrány, fiú Mihály. Tolvaj Sándor kiegészítő, Bellegelő 170, fiú Ferenc. Dr. Kertész Béla seb. ügyész, Bethlen-ú. 76, fiú Béla. Bodányi Sándor, Géza-ú. 19, leány Agnes. Szentesi János lakatossegéd, Irén-ú. 6, leány Zsuzsanna. Hován József festősegéd, Ceapó-ú. 41, fiú Csaba. Kugler József gépész, Honvéd-ú. 42, fiú Zoltán. Mátys Lajos MÁV egédtiszt, Kerek-ú. 35, leány Mária. Pál Géza könyvelő, Andrassy-út 33, fiú Géza és 15 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Rozsi István asztalos s. Búza-ú. 5—Kozák Erzsébet Sámsoni-ú. 28., Kiss László textil keresk. Timár-ú. 21—Böszörményi Ilona Árpád-tér 7, Buglyó Péter gazdálkodó Kis-macs 29—Kiss Katalin Hadházy Zs. telep 19. Sónyák József festő m. Budapesti—Bogdándy Etelka keresk G.-ú. 23., Bodnár Andras máv órabéres Budai E.-ú. 57—Seres Erzsébet Honti-ú. 24. b. Czuprik Mihály gyári munkás Pósa-ú. 36—Tóth Eszter Hercege-ú. 8., Fülöp Emil sórgyári tisztv. Timár-ú. 41—Balla Etel Kuucz-ú. 43. Miklós Andor máv tiszt Hajó-ú. 8—Tóth Veronika Domokos L.-ú. 8.

Házasságok: Barta Sándor postakocsi Megyer-tér 3—Rácz Aranka Szeremlei-ú. 8. Sipos József szigorló orvos Ferenc J.-ú. 73.—Solymos Katalin Mezőpetri, Vig László kőfaragó s. Miklós-ú. 38—Birkó Julianna Rákóczi-ú. 64. Struba János gépész Nyírmártónfalva—Kovács Julianna Baross-ú. 11. Tóth Sándor máv Mátys kir.-ú. 2.—Farkas Róza Hevesi-ú. 14. Fazekas Sándor gépmunkás Pávilon lakत्या—Szatmári Terézia Török-ú. 5. Seres József csendőrn Wesselenyi-ú. 6—Defrik Julianna Nagycsere 125. Dr. Sárközy Lajos ref. lelkész Ispoly-tér 11—Bányk Etelka Honvéd-ú. 26. Farkas Imre gyári munkás Budapest—Horváth Etelka Budapest, Truczka Imre asztalos s. Pacsirta-ú. 54—Juhász Emma Kishegyesi-ú. 100. Szombathy Imre tanár Timár-ú. 12—Dalmi Gabriella Timár-ú. 20.

Halt. csokok: Stern Sándor izé 44 éves Budapest. Makai József

ref. 64 éves Valyi Nagy G.-u. 20. Balogh István ref. 79 éves Keresztési-ú. 5. Adám Eva ref. 2 hónapos. Mikes K.-u. 7. Sebők János rk. 47 éves Ermihályfalva, Szegedi Mihály gk. 48 éves Herceg-ú. 15. Vári Margit ref. 20 éves Csapó-ú. 100. özv. Szabó Sándorné ref. 49 éves Kiss A.-u. 1. özv. Boros Mihályné ref. 83 éves Hungaria-kt. Diakoniszta intézet. özv. dr. Ember Ernőné ref. 69 éves Szt. Anna-ú. 11. özv. Kuncz Mihályné ref. 61 éves Szép-ú. 6. Farkas Ferencné ref. 19 éves Vítka. Dobi Imréné ref. 36 éves Elep 117. özv. Gulyás Jakbné ref. 60 éves Hatvan-ú. 8. Buga Lajos ref. 63 éves Tóth A.-u. 14. özv. Szabó Józsefné ref. 86 éves Kut-ú. 28. Lascher József rk. 43 éves Rákoshegy, Vida Lajos ref. 12 éves Gyepű-sor 36. Boros István rk. 27 éves Teleky-ú. 8. Nemes Ernő rk. 54 éves Magos Gy.-tér 26. özv. Nagy Ferencné ref. 76 éves Borenyei-ú. 39. Horváth János rk. 83 éves Kossuth-ú. 41. özv. Koppányi Gézané ref. 95 éves Teleki-ú. 41. Rácz Julianna ref. 6 éves Nyírmártónfalva dr. Dénes Lajosné rk. 69 éves Püspöki palota, özv. Tarnóczy Sándorné ref. 85 éves Barcaság-ú. 29. Hevelj Péter rk. 27 éves Kaplony, Tóth Eva rk. 17 éves Arany János-ú. 8. Szerenyák Mihály ref. 4 éves Szepesi u. 63.

Kétszajú, négyszemű kis cica. Kezskemén az egyik Jókai-ú. csi háztulajdonos macskája négy kis cicát hozott a napvilágra. A négy kis cica közül három teljesen rendez testalkatú volt, csak a negyedikkel történt furcsa természeti játék. A fehérszőrű, meglepően fejlett kis cicának nagy koponya volt és a homlokától kezdve két öbödést lehetett észrevenni. Négy szemű volt és két szája. Ikerösszenövés történt, mégpedig csak a fej elülső részén. A kétarú kis cica pár óráig élt, mindkét szája egyszerre mozgott. A ritka eset tudományos vizsgálatra került. Magyar Mihály állategész-ségügyi tanácsos felküldte az állatorvosi főiskola fejlődéstani intézetéhez.

Képesítéshez kötik a szikvizipart. Választmányi ülésen foglalkozott a szikviziparosok szövetsége a szakma képesítéshez kötésének kérdésével. Az illetékes miniszteriumi elgondolás szerint a szikvizigyártás képesítésének életbeléptetésére feltétlenül szükség van, hogy ki lehessen kapcsolni azokat az elemeket, amelyek minden szakmai tudás nélkül, pusztán csak fizeti elgondolások alapján kapcsolódtak be a szikviziparba. Az érdekeltek azt kérik, hogy bizonyos kíméleti időt engedélyezzenek, nehogy a befektetett tőkék máról holnapra elértektelenedjenek.

Új könyvek

NEUBER PÁL: A JÓSLAT. A kiadók nemzetközi regény pályázatán, 1238 beérkezett kéziratból e mű nyerte az első díjat. — Fantasztikus és naturalisztikus riport és krónika, politika és miszticizmus ez a csodálatos Marco Polo regény. A regényíró fantáziája valami bűvös egységbe foglalja a multat és jelent a hat-száz év előtti és mai Európát, az egykori Velencétől a mai Indiáig, a vallásos legendától a napi politikáig. Az író csodálatos, elhittető erővel uralkodik a sorszenekar sokféle hangszerein.

STEFAN ZWEIG: A NAGY PILLANAT című művében tizenkét történelmi eseményt örökít meg. Ezekből kilencet atunk köze ebben a kötetben; olyanokat, melyek magyar nyelven még nem jelentek meg. A történelmi miniatűrök mindegyike a német prózairodalom egy-egy maradandó értékű gyöngyszeme.

NÁDAY FERENC: TEGED KERESLEK. Új, eredeti megvilágításban állítja be az író a ma embereinek egy kényes és sokat vitatott problémáját, az Igazit. Erdékes és lebilincselő téma kerül elő a kötetben szembe magunkat az Igazival, egy önmagát megtalált férfi lelki vívódásai között, aki nem tud választani a szeretet és szerelem eleje taruló gyönyöre között. Kétségtelenül a ma könyvtét olvassuk a „Teged kereslek”-ben, tele tragikomikummal, a való élet finom nün-szaival.

Nyírádi SZABÓ IMRE: TABORI REPÜLŐTÉR. Szívbeemelő reptelőposzt! A nap-nap után halálos rohamra induló katona lelki keresztmetszete tárul az olvasó elé. A valóban megtörtént és személyes tapasztalat alapján készült légharcok teszik teljessé a háborús irodalom ez értékes könyvét.

NÁDAY NAGY FERENC: SZERETŐ SZERELEM. A modern írásművészet egyik új állomását jelenti az illusztris író talán legsikerültebb munkája, a „Szerető szerelem”. Nagyszerű meglátásokkal alátámasztott forró légkörben zajlik le két szív vergődése a boldogság utáni vágyak tusájában. A regény háttere Budapest világváros és a balatonai tájak fényei magukkal ragadóan egészítik ki az egyébké izléeses kiállításban megjelent könyvet.

Ismeretlen nemzetiségű hajó nekifutott a Nieray Clavigo spanyol postá, és utasszállító hajónak és megrongálta. A spanyol postahajónak sikerült visszatérnie kiindulási helyére, Santa Cruz de Teneriffába. A hajó hat utasa megsérült.

Hirdetmény a juh összeírásról

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 276.497—1943. VI. 4. sz. körrendelete értelmében a juhállományt az 1943. évi február hó 15-i állapot szerint be kell jelenteni. Bejelentendők: a közhasználatra szolgáló, valamint csak a tulajdonos által használt tevényeskosok, az 1. éven aluli kosbarányok, 1. éven felüli anyajuhok, fejőjuhok, 1. éven aluli nősténybarányok, 1. éven felüli és 1. éven aluli úruk. Felhívja a városi elsőfokú köz igazgatási hatóság az érdekeltekt juhártogazdák, hogy a fenti adatokat a városi elsőfokú köz igazgatási hatóság (Kossuth-ú.

20.) földszint 46. számú helyiségben azonnal jelentsék be.

Szappan helyett olajpogácsát kérnek a gazdák

A tökmagot beszállító gazdákat a vonatkozó rendelet értelmében 10 kg tökmag után 1 kg szappan illeti meg. Mivel a gazdaközönység egyrésze szappanszükségletét biztosítani tudja, ezzel szemben erőtakarmányhiánnyal küzd, az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztésben kérte a földművelésügyi minisztert, tegye lehetővé, hogy a tökmagot beszállító gazdák szabad választásuk szerint szappant, vagy olajpogácsát kaphassanak.

SPORT

Előreláthatólag DVSC-Kispest mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben

Az MLSZ egyesbírójának döntése szerint március 26-án, vasárnap a DVSC—Ujvidék emaradt mérkőzést kellett volna lejátszani Debrecenben, míg Budapest válogatott Bécs csapatával, Vidék válogatottja pedig Zágráb válogatottjával játszott volna. A válogatott mérkőzések azonban bizonyosra vehető, hogy elmaradnak és így az MLSZ valószínűleg a június 25-iki utolsó bajnoki fordulóhoz hozza előre, melynek párosításai a következők: Ferencváros—Ujpest, Csepel

—DIMÁVAG, Vasas—Kolozsvar, BSZKRT—Sal, BTC, Nagyvárad —Tisza, Szolnok—Elektromos, —Debrecen—Kispest, Ujvidék—Gamma.

Ez azt jelentené, hogy a DVSC Kispesttel játszik vasárnap idehaza és az MLSZ gondoskodik a március 26-ra kitűzött DVSC—Ujvidék mérkőzés időpontjáról. A tanácskozások még folynak és ha egyáltalán lehetséges vasárnap mérkőzést tartani, akkor valószínűleg a DVSC—Kispest mérkőzést játszzák le.

Két vereség után is bizakodik a DVSC

A DVSC utolsó két mérkőzését elvesztette, azonban ezek az eredmények nem törték le a debreceni csapatot.

A bajnokságban kilenc tiszta ponttal vezető NAC-tól minimális vereséget szenvedni nem szégyen, — állapították meg. — A Csepel mérkőzés pedig nem számíthat tunk valós körülmények között győzelemre, legfeljebb a gólarány túlzott, mert ha csatársorunkban van egy kis áttörő erő és a lövések sikerülnek, valamint ha védelmünk két gólnál is nem könnyelműsködik, akkor döntetlen is lehetett volna az eredmény. Az is balszerencsénk volt, hogy az eddig benna támadóssal játszó Csepelben éppen ellenünk jutott szóhoz a felépült Fuszek-Berzi jobbszárny.

Nagyobb baj azonban azért nincs. A csapat egyre jobban összekovácsolódik. Ha a támadóssor lövőkészsége javul, bizakodással nézhetünk a következő mérkőzéseink elé. A vasárnapi bajnoki pontokat, akár az Ujvidékkel, akár Kispesttel kerülnék össze — meg kell szerezni és ezzel ismét elhagyjuk a kiesési zónát. A csapat eddig három mérkőzéséből csak két pontot szerzett ugyan, de ha 15—16 pontot összeszed tavasszal, akkor szó sem lehet kiesésről.

Megkérdeztük Nagy Mihályt a Csepel-vereség főokairól:

— Baj volt elől is, hátul is — mondotta a kitűnő kapus, aki csapatának egyik legjobb embere volt. Elöl gólképtelenek, hátul pedig túlságosan gólképesek voltak. Szerintem el lehetett volna kerülni a Berzi két gólját és a Kanizsaiét is, ha erősebben lefedeztük a csepeli belsőket. Elöl pedig még legalább egy gólt össze kellett volna hoznunk.

A DVSC, ha csak a tavaszi eredményeket vesszük alapul, — akkor is a tizenharmadik helyen áll az NB I-ben. Egyedül a NAC veretlen már, mely minden mérkőzést megnyerte, utána a Ferencváros következik három győzelem és egy eldöntetlennel.

Az NB II-ben a Győri ETO 1:0-ra győzött Tokodon és mivel a Kaposvári RAC kikapott Tatabányán 2:0-ra, most három pont tal vezet. A Szeged legyőzte a Z. Danuviát 3:2-re otthonában is és 5 tiszta ponttal vezet csoportjában.

A DEAC 3:0-ra idkapott Bertyóújfaluban a Turultól. A P. MÁV II. 6:0-ra verte a Mátészalkai LE-t, a MOVE Szabolcs II. 5:1-re az NyVSC II-t a kerületi bajnokságban.

Márkos még mindig látszik csak

patában a Zentai AK-ban, melynek a már öszülő haját volt debreceni szélső ma is egyik legjobb embere.

Az NB III. rajta vasárnap lesz Debrecenben a DVSC II. játszik előmérkőzést az NB I. mérkőzés előtt a Püspökudányi MÁV-val. A mérkőzést Egressy nyiregyházi játékezőt vezeti. A D. Villanygyár Ermihályfalván játszik az ELE csapatával, Jószerencsét — Nagyvárad MÁV, Sárosi játékezőt, Szatmári Vasutas—Petrozsény, Piller játékezőt és Nagy károlyi AC—Nagyváradí Törökves mérkőzés lesz Zágonyi vezetésevel.

A kerületi bajnokság vasárnapi fordulóján során a dobánygyári pályán, délelőlt 10 órakor Tisztehelyettesek—Bihari Turul, 12 órakor DMTE—DEAC mérkőzések lesznek. A D. Villanygyár Mátészalkán játszik, NyVSC II. —P. MÁV II. és MOVE Szabolcs II.—Hajdúbőszörmény mérkőzések lesznek még.

Debreceni céllövők sikere Budapesten. Az MLE által a fővárosban rendezett főiskolai céllövőversenyen a DGASE céllövői szépen szerepeltek. Egységessé kispuska egyéni versenyben Királybőr DGASE hatodik Szmolár DGASE nyolcadik Hornyó DGASE pedig kilencedik helyen végzett. Csapatversenyben a DGASE 1338 ponttal a második lett.

Piarista gimn.—DEAC kosárlabdamerkőzés lesz szombaton az egyetemi sportcsarnokban.

Szerkesztői üzenetek

H. S. és Előfizető. A b. leveleikben felvetett kérdésekre megkapják a választ a mai számunkban megjelenő hivatalos hirdetményben. Eszerint az üzletekben azért nem tudták a felemlét tejadagot kiszolgáltatni mert a tejbeszolgáltatás lecsökkent.

F.GYELEM! FIGYELEM!

Felhívom az érdekelteket, hogy mindentéle zárt

nyersbőrt, vadbőrt és tollat

a le magasabb napiáron vásárolok

HATVAN-UTCA 29. SZ. alatti raktáramban (bent az udvarban)

Kovács Mihály

jegősítő nyersbőrkereskedő.

MAGANNYOMOZÓ

JÁNOSSY magánnyomozó — bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21 telefon: 23-78 sz. 54-857 5 9

JÁLOCSY a legrégibb magánnyomozó megfigyeléssel, szűk körű ügyek. Zöldfa utca 3 szám. telefon: 25-72 54-72 3. 4

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó. Bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy utca 19. 54-869 3 30

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES

KOCSIS és munkás felvétetik. Telegi utca 100. 2-122

NAPSZÁMOS kútfúrás-oz felvétetik, Kiss, Nyil utca 117. 2-207

NAPSZÁMOSOK, kőműveshez felvétetnek. Felentkezni lapáttal Hajlitott bútorgyár, Salétrom utca. 2-200

NAPSZÁMOS, ki asztalos, vagy ács munkát. Szt. nyulikevec javítás-oz felvétetik, Telegi u. 73. 2-178

MUNKÁSIUT állandó munkára felvesszük. Oláh Károly utca 8. 2-841

MEGBIZHATÓ embert. EGY 15-16 éves fiú munkára felvétetik Szigeti kőelgyártó Véndég 13. 2-152

EGYLOVAS fuvarost állandó alkalmazásra havi fizetéssel felvesszünk. Hangya központi iroda, Piac u. 40. 2-157

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

MEGVÉTELRE keresek: Kühne 13-15 soros merítő kanalas vetőgépet, egylovas négykerékű federes stráfkocsit. Ajánlatát kérem „Jókarban” jellegére a kiadóba. 26-60

Két kocsist, két bérést, egy favágót felvesszük. Szondi utca 12. 26-192

HEGYESI tanyára egy szabad majoros kerestetik. Jelentkezni: Erzsébet utca 24. 26-210

IPARI FÉRFI (33)

SÜTŐSEGÉD elsőosztályú hetibérellel azonnali belépésre felvétetik. Árpádtér 13. 33-66

FODRÁSZSEGÉDET állandó alkalmazásra felvessz Balogh, Hatvan utca 69. 33-179

ASZTALOSSEGÉDET állandó munkára magas fizetéssel felvesszük. Oláh Károly utca 8. 33-840

PEKSEGÉD, tanuló felvétetik. Csapókeret, Kinizsi utca 49. 33-844

JÓMUNKÁS fodrászsegéd azonnali felvétetik. Kerékgyártó, püspöki palota 33-845

FODRÁSZSEGÉD felvétetik Márton Kálmán u. 5. Katonáné. 33-139

KIFUTÓ FIÚ (49)

EGY kifutófiú felvétetik Bethlen utca 76. 49-171

KIFUTÓ fiút vagy lányt felvesszük. Werner, Ferenc József út 70. 49-180

KIFUTÓ 16 éves alul, azonnali felvétetik Frank Arany Bika. 49-194

KIFUTÓ fiú felvétetik Beck Sütőde. Csokonai u. 32. 49-158

ALKALMAZÁSI NYER NO VEGYES (4)

KENYÉR üzletbe, leány, vagy fiatalasszonyt, — azonnali belépésre felvesszük. Árpád-tér 13. 4-745

JOIRASU szobaasszony azonnali felvétetik. „Éden” szálloda, 4-102

APOLONÓT keresek azonnali, Falk, Hatvan utca 6. I. em. 4-163

NAGYOBB leány, fűszerezésbe felvétetik. — Tóth Árpád utca 69. 4-181

GYERMEKLÁNYT felvesszük. Bika-bérbház, félemlét 5. 4-153

DJSEBŐ nőt keresek egy éves kisfiámhoz aki szerény otthonot talál. Hétevezér-utca 37. 4-156

TÁRSALKODÓNŐ délutánra 40 év körüli hadi özvegyet lakásomra felvesszük jelenkezés: Magoss György-ter 1. Kulcsár, katonai cikkelek. 4-142

MUNKÁSLÁNYOKAT állandó munkára felvétetik. Oboczi, Baranyai-u. 12. 4-138

IRODAI NŐ (34)

GYAKORLOTT gyors és gépirónót alkalmaz lo- vag Berks Lajos ügyvéd, Piac utca 49. Jelentkezés 5-6 óráig. 34-82

JÓ számoló, gépen írni tudó leányt, irodamba felvesszük. Ajánlat Kezdő jellegére a kiadóba. 34-185

IPARI NŐ (35)

ÜGYES segéd és tanuló-leány felvétetik, Barta varroda, Csillag utca 96. 35-143

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT MIN-DENES (30)

MINDENESLÁNY, vagy bejárónó azonnali felvétetik, Simonyi út 18. 30-68

BEJARONÓ (8)

BEJARÓ takarítónót jó bizonyítvánnyal felvesszük. Arany János utca 29 szám. 8-177

BEJARONÓT a reggeli órákra felvesszük. Batthyány utca 17. I. 5. 8-151

ALKALMAZÁSI KERES NŐ (3)

INTELLIGENS fiatal lány bejárónónak keresz tény úriháza elmenne. Cím a kiadóban. 3-162

KEZDŐ gyakornoknak elmenne, manikűr, per- fekt fodrászathoz értek. Cím a kiadóban. 3-147

ÜZLETI AJANLAT 67

KERÉKPÁROSOK- NAK alkatrészeket, vá- sárolandó zseblámpához pótelemet ad... Porszi- vó, gramofon, lemezki- csönzés. Vesszük porszi- vó, irógépet, gramof- ont, lemezeket. Soltész, Kálvin-tér 2. 67-1357 4. 30

NŐI divatkülönlegessé- gek, zsemperek, me- nyek kötése, hozott anyagból is Pethő kézi munka kötőiparában. — Szent Anna utca 10. sz. Kész szveterék nagy vá- lasztékban Febrnemük himzése, főzhető fonállal s előrajzolás. 67-187 4. 22

HASZNALT órákat ve- szek. javítok, eladok Schiffmann Vendég u. 7. kisállomásnál 67-858 1 5

EGOLCSOBBAN fest- isztit Weisz Kelmere- st Arany János u. 29 sz. keresztművel. 1900 vv

NE dobja ki pénzet drá- ga nyakkendőért, mert a meglevő régi nyakken- dőjét tisztítom, javítom fordítom, olcsón. Nyak- kendőüzem, Dózsa utca 15 sz. (Csemete utca folytatása). 67-61 4 3

KABATJAT, kosztumjét már most készíttesse. — gyönyörű kivitelben. Til- di dívatszálon, Rákóczi utca 11. 67-521 4.20

TEXTILFELDOZÓ ké- szít bármilyen régi anyagból házipapucsot, szélkákát, babákat, stb. Javítást is vállal. Batthyány-u. 1. 67-1855 4. 15

VÖRÖSSALAK kertli utakra kapható a Deb- receni Működgyár, Lis- negyesi úti téglagyára- ban. 67-703 vv.

KERÉKPART, varró- gépet szakszzerűen javít, villanyt szerel Roboz és Hamer, Piac utca 8. 67-760 6. 10

SOLINGENI finom acél aruk, mindenféle olajok, borotvák, kesek kapha- tok, Bartha műkoszo- rúsnál, Szechenyi. 67-908 4. 19.

FATALPU himzett szan- dál, amíg a készlet tart, P 4.80 „Bella” cipőüzlet, Szechenyi utca 44. 67-442

AKCIOARU anyagbu- ruhaját gyorsan elke- szitem Borkabati fordí- tást vállalok. Igdes. Püspöki palota. 67-324 5. 25

EGYMILLIÓT nyerhet egy sorsjeggyel egy nyolc- ad ár 5 pengő. Húzás április 13-án, Szerencsés sorsjegyek kaphatók Vá- radegyházmegyével Taka- réknál, Barna utca 43. 67-847

ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofon lemezeket 6 pengőért ve- szek, Mayer mernök — Kossuth utca 13. 66 318 5 4

JOLLA! a regmagasab- napi aron vessz „Han- gya” tolglyúto telep. Jó zsef kir. herceg utca 71 66-160

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszer, drágok- vet ezüstöt, ezüstpenzt regmagasabb árban ve- szek. Fránki, Piac utca 73 sz. 19-1574 3 21

ARANYAT aranyért, — ócska aranytáruját mo- dernre becserélve, Sze- lecseányi, Sas utca 2 sz. telefon: 26-60. 19-28 6. 2

RÉGI ékszerket ezüstöt briliánsat magas árban vesszük. Ékszerjavítás. Pollák aranyműves Hat- van utca 2. 19-1954 6. 12.

ARANYAT, ezüstmet- útszerket napi aron vessz. Takács Sándorné. Piac utca 56 szám. 19-1222 5. 20

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tan- folyamkezdés. — Bat- thyány utca 1. szam Debreceeni tanker. főig- eng. sz.: 6475-1942 56 1774 3 24

KERESKEDELMIBŐL jól értesített úrlány, polgáristák és kereske- delmisták tanítását vál- lalja. Cím a kiadóban. 56-209

AUTO MOTOR. KERÉKPÁR. GEP (7)

EZERÖTSZÁZAS Fiat jökarban levő, eladó. Deák Ferenc utca 22. 7-105

JOKARBAN levő táska- irógépet veszek. Aján- latokat a kiadóhivatalba kérek „Irogép” jellegre. 7-201 vv

EGY jókarban levő ke- rékpár eladó. János utca 29 szám. 7-187

4-8 HP kazánokat, ez- res Kühne cséplőt elad- nám, vagy bérbeadnám. Király. Royal épület. 1-838

KERÉKPÁRT, varró- gépet, gramofont eladok, vagy bérbeadó. Király Royal-épület 7-839

ELADÓ negyed lóerős motor, új férföltöny egy keleti szőnyeg. Cím a ki- adóban. 7-133

RADIO (58)

KÉTSZÁZHUSZAS 3+1 jó rádió olcsón el- adó. Zöldfa utca 14 szám házmaster, délután 3 órá- tól. 58-164

PHILIPS 3+1-es rádió sürgősen eladó. János u. 29 szám. 58-186

TELEFUNKEN 2+1 lámpás rádió eladó Klap- ka utca 16. 58-208

HANGSZER (28)

PIANINÓ (Hoffmann- Czerny acélhúros), bér- beadó. Szent Anna utca 22 sz. földszint 2. Meg- tekinthető délelőtt 10-12 óráig. 28-129

ZONGORA nangoiási munkát, kütönő képzett séggel vállalok. Vargyas- Nap utca 17, vidéken is 28-624 5. 3

HANGOLTASSON Gártnerrel, a legrégibb volt színházi hangolói Kút utca 104 szám. 28-723 4. 10

MUSICA gyártmányú angolszerkezetű gyári új zongora, igényes játéko- sok részére eladó. — Szendrő, Batthyány u. 22 szám. 28-796

BÚTOR (9)

FIGYELEM! Sajátkészítményű kony- haberendezések, festett nálok, kombinált szek- renyek raktáron. Arany János utca 1. udvarban 9-1366 4 27

NINCSEN tenyes kára- katunk, bútort olcsón adunk, Piac utca 71 sz udvarban Brilliné. 9-1356 4 8

HALOSZOBÁK ebédők kombinált szobák, kony- haberendezések Salamón- öntörüztetésben. Jöminő- ség, előnyös árak Hu- yayadi utca 2. 9-33 6 2

KOMBINÁLT háók. konyha-, előszobabere- dezések legjobb kivitel- ben Czellar asztalosme- tertől, Boidogfalva 17. 9-1679 6. 5

MODERN, hálószobák s szép konyhaberendezé- sek a legjobb kivitelben Ujfaluassy műasztalos- nál, Bethlen utca 56. 9-624 4. 30

SAJÁTKÉSZIT- MENYŰ kész hálószo- bák, konyhaberendezé- sek állandóan raktáron Kálásznál, Vár utca 2 sz udvarban, Wiener bér- ház. 9-263 6. 12.

REKAMEK, fotelek nagy választékban kapha- tók. Major Sándor kár- pitosnál. Péterfia u. 26. 9-983 5. 1

HALOSZOBÁKAT leg- olcsóbban, bizalommal csak Lőcsi bútörüzteté- sből vásárolhat. Ebtövés 66. 9-1204 6. 19

HAT darab jókarban le- vő szek eladó, Piac utca 66, kézimunkaüzlet. 9-172

ELADÓ antik komód, s szekréter, Biedermayer- asztal korszerű stíl. új. Piac utca 71, 2 udvar. 9-119

ELADÓ fél keményfa- háló, Nyil utca 17. 9-62

VALÓDI perzsaszőnyeg eladó 3*3 méteres. 2 telefon: sz. 3477, vagy 15-23. 9-120

ELADÓ egy szép kom- plett hálószoba. Megte- kinthető délutánonként 3-5-ig Simonyi út 10 sz alatt. 9-204

FONOTT kerti bútort jó állapotban levőt megvé- telre keresek. Cím: Szé- chenyi utca 2. Sarkady. 9-836

ÁGYAK asztalok, szek- renyek, íróasztal, fürdő- kád és egyebek eladók. Rákosi Jenő utca 4, har- madik emelet 7 9-173

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY RAKTÁR 41

MÉTERES üres helyi- ség kiadó csapókerü- álománál, Kinizsi-u. 65. sz. 41-137

ALADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

ÁTADÓ azonnal jófor- galmu fűszerüzlet, ita- líarival minden elfogad- ható árért. Cím a kiadó- ban. 6-182

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

MEGBIZHATÓ tisztá- rendes házaspárnak szoba konyhás lakást adok takarításért, aján- latokat „Férj állásban” jellegre. 45-141

LAKÁSCSERE (53)

ELCSEHÉLNEM ud- varra nyíló szobákat és fűskamara bármelyik ré- szén a városnak, Nyilas- telep, Táncsics Mihály u. 19 szám, 2 ajtó 53-398

NÉGYSZOBÁS, fürdő- szobás lakásomat köz- pontban, régi bérrel, 1.1- cserélem, hasonlóval, s esetleg megfelelő kiseb- bel. Telefon: 31-05. 53-176

LAKÁST KERES (52)

SZOBÁ, konyhás lakást, lehet albérleti is, keres- lettel pár. „Egyévi bért előre fizet” jellegre kér ajánlatot. 52-602 4. 18

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÖZPONTI fűtésű kü- lönbjeárta5 bútorozott szoba, eisejére kiadó. Lift, telefon. Ajánlatok „Központi” jellegre. 10-160

ELADÓ bútorozott szo- ba, magános úrnak, ágy- nemű nélkül, Szechenyi utca 19. emelet. 10-405

BÚTOROZOTT szoba kiadó, belterületen, hiva- talnoknőnek, ágynemű nélkül. Cím a kiadóban. 10-144

ELVESZETI (13)

ELVESZETT kedden délelőtt egy kis malac- szőke mangalica koca, aki tud róla, vagy meg- találta, Vilmos császár körút, TIKÁV udvarra adjon hírt, illő jutalom- ban részesül. 13-159

ELVESZETTEM va- sárnap este a Lorántffy utcától a Bikáig 1 fél barna bélelt férfi bú- torkesztyűt. Megtaláló ju- talom ellenében adja le a kiadóhivatalba. 13-190

VEGYES (63)

HÁROM méter dupla- széles posztó eladó. End- re utca 12. 68-169

OSZERÜZLET (11)

TENGERIT adok hasz- nált diványrugóért vagy pénzért megveszem. Pé- terfia utca 26 2 ajtó. 11-983 5 1

TÜZIFÁT, vagy burgo- nyát adok, cukorért, zsír- ért. Cím: „Cserébe” je- lligére. 11-170

FUTOSZŐNYEGÉRT mocet szolntakarót, s ruhaszövetért, damaszt vászonért adok tengerit, árpát, napraforgó pogá- csát, élelmiszert, Kál- vin-tér 9. 11-201

HASZNALT RUHA, CIPO (69)

ELADÓ vadmacska bun- da, prima, Frak. Kigyó utca 45. 69-170

FÉRFI sport borkabát, szarvasbőr béleléssel eladó Miklós utca 4. házfel- ügyelőnél. 69-168

SZMOKING, békebeli jó anyagból, kifogástalan állapotban, közép termet- re eladó. Cím a kiadóban. 69-206

TAVASZI öltöny és fel- öltő, keveset viselt eladó Hatvan utca 13. 69-199

ELADÓ 42-es férfi feke- te fél, 38-as gyermek száras cipő. Encs, Kút utca 34. 69-193

TISZTI ruhák, magas, erős termetre, köpeny, blúz, nadrág, csizma, ki- fogástalan állapotban el- adók. Nagyvárad utca 12 szám. 69-191

FÉRFI fehérmű, cipő eladó, Szechenyi utca 6. I. em. 1. szerdán 2-6 között. 69-189

ELADÓK ezüstróka boa- fiú öltöny, szmoking ölt- öny, női télikabát, mes- terhegedő, Piac utca 41. posztóüzlet. 69-175

RÉGI minőségű gumit- alpu cipő eladó Simonfy utca 49 3 ajtó. 69-198

KIFOGÁSTALAN tisztá- zubbony és 42-es csizma eladó. Hajó utca 4. jobb utcai lakás. 69-195

7-9 ÉVES kislítnak, tőkeletes, alighasznált szürke öltöny eladó. — Piac utca 43. II. em. 1. 69-150

GYERMEKKOCSI (27)

ÁRAMVONALAS vaj- színű mély kocsit eladó. Monostor u. 3. csapó- kanyar. 27-123

EPITKEZESI ANYAGOK (20)

15x15 3 méter beton ke- rítés-oszlop és vályog van eladó Lorántffy utca 32 szám. 20-196

ELADÓ 15 méteres épü- let, cserepes, magas tég- la alappal. Cím a kiadó- ban. 20-132

INGOSAG VETEL VEGYES (37)

GYALUPADOT kere- sek megvételre Cím Szé- chenyi utca 2 Sarkady. 37-337

INGOSAG ELADÁS VEGYES (36)

JÉGSZEKRÉNY nagy két ajtos alighasznált eladó Cím a kiadóban 36-120 vv

Két darab amerikai író- asztal, 1 drb. 3x2 m. 5 mm. linóleum, 1 drb 50 literes zománcozott üst, 1 drb 200 literes hordó s bádogdobozok eladók. — Szepességi utca 13. 36-167

KIFOGÁSTALAN

JÓ tolokocsi. Egy remek kivitelű szőfőgő, teljes felszereléssel, két met- szett üveg, ajtóval, egy nagy jóállapotban levo fotel eladó. Váriné, Sas utca 4. 36-174

KELENGYE méretű se- lyem pehelypap'an eladó Batthyány utca 13 2 lé- pcső. 36-184

ELADÓ víztartály, két- ezerliteres. Hajdúbagos 345 szám. 36-130

ELADÓ egy zsák ke- nyérhaj, Kút utca 29 sz. üzletben. 36-136

GAZDASÁGI FERMEY (25)